Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 201 (9191).

22 октябрь

шанба

1983 йил

Баҳоси 3 тийин

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1983 йил октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Хоразм области. Бу область пахта тайёрлаш планини 85,37 процент, шу жумладан машина терими планини 44,11 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг ўсишини 10,11 процент таъминлаган;

Қашқадарё областининг Қўриқ Нишон райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 71,71 процент, шу жумладан машина терими планини 48,47 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг ўсишини 12,35 процент таъминлаган;

(Давоми учинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг Софияда бўлиб ўтган мажлиси якунлари тўғрисида ўртоқ А. А. Громиконинг ахборотини кўриб чиқиб маъқуллади. Ташқи ишлар министрлари комитетининг мажлиси Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Европани ядро хавф хатаридан халос этиш учун ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишга азму қарор берганликларини тасдиқлади. АҚШ ва унинг НАТОдаги баъзи иттифоқчиларининг яқин вақтлар ичида Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларда Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарини жойлаштиришга киришиш нияти ана шундай хавф-хатар солмоқда. Социалистик мамлакатлар ўзларининг якдиллик билан қабул қилинган қарорида халқларнинг хоҳиш-иродасига хилоф суръатда ядровий қуролланиш пойгасини янада кучайтириш ва сиёсий муҳолифликни авж олдириш йўлидан бораётган барча кимсаларни огоҳлантирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўртоқ А. А. Громиконинг ўртоқ Э. Хонеккер билан учрашуви тўғрисидаги ахборотини маъқуллади. А. А. Громико ГФР федерал канцлерининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер билан олиб борган музокаралари ҳақида, шунингдек Австрия Республикасининг раҳбар арбоблари билан ўтказган суҳбатлари тўғрисида Сиёсий бюрога ахборот берди.

И. А. Лихачев номли Москва автомобиль заводида ва Горький автомобиль заводида юк автомобилларининг ва улар учун дизель моторларининг янги моделларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш тўғрисида СССР Министрлар Советининг таклифлари маъқулланди. 1984—1988 йилларда Ватан саноати ишлаб чиқараётган ва қардош социалистик мамлакатлардан кооперация асосида етказиб берилаётган замонавий технологик ва инженерлик машина-ускуналарини жорий этиш негизида шундай автомобиллар ишлаб чиқаришни авж олдириб юбориш мўлжалланмоқда. Янги дизель юк машиналарининг унумдорлиги ва тежамлиги ҳозирги мавжуд автомашиналарга қараганда анча юқори бўлади.

Сиёсий бюро ўн иккинчи беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда Грузияда электр энергетикани жадал ривожлантириш тўғрисида республика Компартияси Марказий Комитети киритган таклифни қўллаб-қувватлади. Бу ерда бир қанча электр станциялар, шунингдек электр линияларини қуриш ва уларни реконструкциялаш кўзда тутилмоқда. Белгиланган программани амалга ошириш Закавказье энергетика системаси ишидаги эпчиллик ва барқарорликни кучайтириш, истеъмолчиларни энергия билан пухта таъминлаш ва Грузия ССР саноати ҳамда қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида келгуси йилнинг иккинчи ярмида матлубот кооперациясида ҳисобот ва сайлов ўтказилиши муносабати билан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ҳозирги вақтда матлубот кооперацияси 60 миллиондан кўпроқ пайчини бирлаштириб, мамлакат жамики чакана товар оборотининг қарийб учдан бир қисмини таъминламоқда. Сиёсий бюро шуни таъкидладики, матлубот кооперациясидаги ҳисобот ва сайлов кампанияси кооператив ташкилотларнинг иши амалий равишда ҳар томонлама муҳокама этилишига, уларнинг сайлаб қўйиладиган органлари ташаббускор ва малакали кадрлар билан мустаҳкамланишига, савдо-сотиқни, тайёрлаш ва ишлаб чиқариш фаолиятини ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш, товар ресурсларини кўпайтириш ва уларнинг сифатини ошириш, аҳолига хизмат кўрсатишнинг ҳамма томонларини янада яхшилаш юзасидан планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашни кучайтиришга ёрдам бериши керак.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида ички ва ташқи сиёсатга доир бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

ХАЛҚ УЧУН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК ВА СИФАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ КЕНГАШИДАН

Республика партия-хўжалик активининг 21 октябрда бўлиб ўтган кенгашида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш масалалари кўриб чиқилди. Кенгашда область ва шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, министрликлар ва идораларнинг, бирлашмалар ва корхоналарнинг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг, Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. Ж. Худойбердиев** халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш борасидаги қўшимча чоралар тўғрисида доклад қилди.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, Озиқ-овқат программаси билан комплекс равишда хизмат доирасини кенгайтириш, деди докладчи, партия социал программасининг марказий қисми ҳисобланади. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларида, ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг нутқларида шу ғоят муҳим вазифанинг умумдавлат аҳамияти алоҳида таъкидлаб ўтилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ҳамда аҳолига кўрсатиладиган хизматлар системаларини комплекс ривожлантириш программасини ишлаб чиқиш тўғрисидаги қарори партия совет халқининг фаровонлигини ошириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётганлигининг янги ифодасидир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1983—1985 йилларда аҳолини халқ истеъмол моллари билан таъминлашни яхшилаш борасидаги қўшимча тадбирлар тўғрисида» қабул қилган қарори совет кишилари фаровонлигининг реал ўсишини таъминлашга қаратилган.

Ана шу ҳужжатлар жиҳатидан олганда Ўзбекистон ССР олдида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, хилини ва сифатини ошириш учун резервларни янада излаш ва улардан фойдаланиш борасида масъулиятли вазифалар турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми шу йил умуман республика территориясида давлат планидан ташқари 350 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни таъминлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Аҳолининг истеъмол молларига бўлган талабларини қондириш билан боғлиқ масалалар эндиликда партия, совет ва хўжалик органларининг ишида асосий ўрин тутмоқда, унга энг биринчи партиявий иш деб қаралмоқда. Натижада ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш анча яхшиланиб, меҳнат унумдорлиги ошмоқда. Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва кенгайтириш, эскирган машина-ускуналарни алмаштириш катта программаси амалга оширилмоқда. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи бир қанча катта замонавий корхоналар ишга тушди. Бўш меҳнат ресурслари бўлган кичик шаҳарлар ва қишлоқ жойларда филиал ва цехларни ташкил этиш ишлари кенг қулоч ёйди. Эндиликда бундай филиал ва цехлар 400 тадан ошиб кетди. Уйда ишлаш, пенсионерлар ва уй соҳибаларини мол ишлаб чиқаришга жалб этиш кенгайди. Бугунги кунда 1126 саноат корхонаси ҳамда 1500 колхоз, совхоз халққа моллар ишлаб чиқармоқда.

Бирлашмалар ва корхоналарнинг фаолияти талаб-эҳтиёжлар ҳозирча тўла-тўкис қондирилмаётган молларни ишлаб чиқаришга қаратилмоқда. Болалар ассортиментидаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш 1980 йилга нисбатан 1,8 баравар, спорт моллари 31 процент ортди.

Якун чиқарар эканмиз, бу ишларни ҳали қилиниши лозим бўлган катта ишларда биринчи қадам, бошланғич босқич деб қарамоғимиз лозим.

Умуман республика бўйича бу йил истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиши йиллик 4,8 процент ўрнига 9 ой ичида 6,5 процентни ташкил қилди. Молларнинг хили муттасил янгиланиб, кўпайтириб борилмоқда. Йил бошидан бери шу ишлаб чиқариш доирасига яна юзтага яқин корхона жалб этилди. Аммо Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар баъзи жойларда айрим ташкилотлар тегишли даражада ҳал қилмоқдалар, деб бўлмайди. Аҳолининг кўпгина молларга бўлган талаби тўла-тўкис қондирилмаяпти, маҳсулотнинг сифати ҳам дуруст эмас.

Енгил саноат министрлиги халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришда етакчи роль ўйнайди. Аммо соҳани ривожлантириш борасида ижобий ишлар бўлишига қарамай, ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаяпти. Тошкент ва Фарғона тўқимачилик комбинатлари, Андижон ип газлама комбинати, Қорақалпоғистон ип газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси айрим филиалларининг қувватлари суст ўзлаштирилмоқда. Маҳсулотларни, айниқса, кийим-кечак ва пойабзални янгилаш практикаси маҳсулотнинг сифат кўрсаткичлари тубдан яхшиланишини таъминламаяпти ва бир қанча ҳолларда иш баъзи бир конструктив ўзгаришлар билангина чекланиб қолмоқда.

Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига жиддий эътирозлар айтиш лозим. Министрлик етарлича хом ашё ресурсларига эга бўлгани ҳолда бозорга сабзавот консерваларнинг энг қимматли турларини, компот, мураббо, жем, бола овқати маҳсулотлари, қоқиларни кам етказиб бермоқда. Гўшт, сут саноатининг бир қанча корхоналарида гўшт ва сут маҳсулотларининг тегишли сифатда бўлиши таъминланмаяпти. Давлат балиқчилик хўжалигида ҳовузлар саҳни қувватидан қониқарли фойдаланилмаяпти.

(Давоми учинчи бетда).

Ўртоқ И. В. КАПИТОНОВ нутқи

Ҳурматли ўртоқлар!

Активларга ва сизлар орқали Ўзбекистон коммунистларига, барча меҳнаткашларига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Юрий Владимирович Андроповдан қизғин салом, меҳнатда муваффақият, омон-эсонлик ва бахт-саодат тилаб билдирилган энг эзгу истаклар топширишга ижозат бергайсиз.

Партиямиз билан давлатимиз совет кишиларининг турмушини яхшилаш, уларнинг бунёдкорлик меҳнати учун тинч шароитларини таъминлаш йўлини қатъият билан ўтказмоқда. КПССнинг бутун ички ва ташқи сиёсати шу ҳақдаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган.

Шу кунларда биз ўртоқ Ю. В. Андропов Баёнотининг унутилмас таассуроти остида яшамоқдамиз. Коммунистлар, барча совет кишилари бу Баёнотни якдиллик билан маъқуллаб кутиб олдилар. Унда баён этилган ҳамма қоидалар тўла-тўкис қўллаб-қувватланди. Баёнот халқимизнинг ватанпарварлик шижоатини кучайтирди ва уни янада кўпроқ жипслаштирди.

Уруш оловини ёқувчиларнинг кирдикорларига жавобан совет кишилари мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини фидокорона меҳнат билан мустаҳкамлашга қаттиқ бел боғлаганликларини изҳор қилмоқдалар.

Партия Марказий Комитети КПСС XXVI съездининг, Марказий Комитет 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларини амалга ошириш соҳасида қизғин иш олиб бормоқда. Экономикани интенсив ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўлига ўтказиш, бошқарувни такомиллаштириш, давлат, план ва меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Мамлакат халқ хўжалиги муттасил, барқарор ривожланмоқда. 1983 йилда саноатни ривожлантириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш-нинг беш йиллик дастлабки икки йилига нисбатан анча юқори суръатлари таъминланмоқда. Об-ҳавонинг ҳар қандай инжиқликларига қарамай, қишлоқ хўжалигида ҳам ижобий силжишлар бор. Ялпи дон ҳосили бултурги кўрсаткичлардан ошиб кетди. Чорвачилик маҳсулотини харид қилиш планлари ошириб бажарилмоқда. Ҳозир СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги плани лойиҳасини ишлаб чиқиш ниҳоясига етказилмоқда. Халқ хўжалигини ривожлантиришдаги ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш, унинг самарадорлигини, совет кишиларининг турмуш даражасини янада оширишни таъминлаш кўзда тутилмоқда. Хуллас, беш йиллик ўрталарида бизнинг олға томон қилаётган ҳаракатимиз бирмунча жадаллашди.

Ўзбекистон совет республикаларининг қардошлик оиласида муваффақиятли ривожланиб бормоқда, деди сўнгра И. В. Капитонов. Меҳнаткашлар республика партия ташкилоти раҳбарлигида нақадар катта ишларни амалга оширганликларини ўз кўзимиз билан кўриб, ишонч ҳосил қила олдик. Эндиликда Ўзбекистон — қудратли индустрия ва юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалиги республикасидир. Кенг шохобчали саноат 100 дан ортиқ тармоққа эга бўлиб, хилма-хил маҳсулотларни, шу жумладан самолётлар ва энг мураккаб приборларни ишлаб чиқармоқда. Бошқа совет республикалари каби Ўзбекистон маданиятининг равнақини характерлайдиган чинакам зўр муваффақиятларга эришилди.

Тошкент таниб бўлмайдиган даражада ўзгарди. У 2000 ёшга кирган бўлишига қарамай, навқирон, замонавий шаҳар қиёфасини олиб турибди. Уни қайта тиклашда совет кишилари жуда катта интернационал ёрдам бердилар. Ҳозир бу шаҳар машинасозлик, электроника ва саноатнинг бошқа бир қанча етакчи тармоқлари марказидир. Барча республикалардан келган меҳмонлар Ўзбекистон пойтахтидан қувончли таассурот олиб кетмоқдалар. Тошкент ёзувчилар, олимлар, тинчлик курашчилари, кино санъати арбобларининг халқаро анжуманлари ўтказиладиган жой бўлиб қолди. Шаҳарнинг хизматлари ҳақли равишда ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди.

Республика бўйлаб қилинган сафарда одамлар билан учрашув ва суҳбатлардан ғоят мамнун бўласан киши. Коллективлардаги ишчанлик вазияти, меҳнаткашларнинг яхши кайфияти эътиборни ўзига тортади. Улар партиянинг сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг самарали фаолиятини бажонидил қўллаб-қувватламоқдалар.

Бугунги партия-хўжалик активларининг кенгашида илгари қабул этилган қарорларнинг бажарилишини контроль қилиш тартибида актуал масала муҳокама қилинмоқда, деди сўзини давом эттириб нотиқ. Кенгашга аҳолининг молларга бўлган эҳтиёжи қондирилишини таъминлаши лозим бўлган ташкилотларнинг раҳбарлари таклиф этилган. Шу боисдан ҳам ишчанлик билан конкрет равишда — гаплашиб олинмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси муҳокама этилаётган масаланинг муҳимлигига ва бу масалани ҳал этишда Ўзбекистон ўйнаётган ролга мувофиқдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюроси, республика партия, совет, хўжалик органлари халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш масалаларига кўп эътибор бермоқдалар. Марказий Комитет Пленумларининг талаблари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг халққа керакли моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш борасидаги йўл-йўриқлари асосида республика партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вазифалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида муҳокама қилинган. Шу молларни ишлаб чиқариш қай аҳволда эканлиги чуқур таҳлил қилиниб, яхши қарор қабул этилган. Шу қарорни бажариш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Қилинаётган иш дуруст натижалар бермоқда. 1975 йилга нисбатан республикада халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми 1,8 баравар кўпайиб, 9 миллиард сўмликка етди. Оғир саноат, машинасозлик корхоналарининг ҳиссаси ортиб бормоқда. Кейинги 7 йил ичида республикада маданий-маиший моллар ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқариш ҳажми 2 баравар, маҳаллий саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 2,2 баравар кўпайди. Қисқа муддат ичида янги тармоқлар, жумладан, саноат усулида гилам ишлаб чиқариш, замонавий мебель, мураккаб рўзғор техникаси, чинни-фаянс ва сирланган идишлар, рўзғор химияси маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Бўш меҳнат ресурслари мавжуд бўлган кичик шаҳарларда, район марказларида ва қишлоқ аҳоли пунктларида йирик корхоналарнинг филиалларини қуриш халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарувчи тармоқларни ривожлантиришдаги самарали йўналишларнинг бири бўлиб қолди. 1976—1982 йилларда тўрт юздан кўпроқ филиал барпо қилинди. Бу иш республика партия ташкилотининг хизматидир, шахсан ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг хизматидир. Бу — оммалаштирса арзийдиган, иқтисодий жиҳатдан асосланган илғор тажрибадир.

Ҳозирги беш йилликда умуман моллар ишлаб чиқариш соҳасидаги иш дуруст давом этмоқда. Республика шу беш йилликнинг қолган даври учун — пландан ташқари 1,2 миллиард сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш юзасидан юксак мажбуриятлар қабул қилган.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Ўртоқлар!

Совет халқининг бахт-саодати ҳақида, унинг моддий ва маданий даражасини муттасил ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ленинчи партиямиз фаолиятининг олий қонунидир. Ҳозир партия нимаики қилаётган бўлса, келажак учун қандай режалар тузаётган бўлса, буларнинг ҳаммаси совет кишилари учун, уларнинг фаровонлиги ва бахт-саодати учун хизмат қилади.

Истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, уларнинг сифатини яхшилаш халқ турмушини яхшилашнинг энг муҳим соҳаларидан биридир. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорларида, Юрий Владимирович Андроповнинг КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумидаги нутқида биринчи даражали иқтисодий ва сиёсий аҳамиятга молик вазифа — «Б» группа тармоқларининг тез юксалишини таъминлаш, халқ учун керакли моллар ишлаб чиқаришда жиддий силжишларга эришиб, миқдор билан бирга сифатни ошириш, маҳсулот турларини кўпайтириш проблемаларини ҳам ҳал қилиш вазифаси қўйилди.

Республикамизда бу соҳада муайян иш қилинди. Ўн биринчи беш йилликда Қорақалпоғистон АССРда, республиканинг ҳамма областларида калава ип, ип-газлама, ип ва шойи газлама, мебель, идишлар, тикувчилик буюмлари, ўсимлик ёғи ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган бир қанча катта-катта корхоналар, цехлар ва филиаллар ишга туширилди.

Енгил саноатни ривожлантиришнинг ўзига икки йил ичида бутун ўнинчи беш йилликдагига қараганда кўпроқ асосий фондлар ишга туширилди. Тўқимачилик тармоғи айниқса, тез суръатлар билан ривожланмоқда. Шу давр ичида хом ип-газлама ишлаб чиқарувчи қувватлар икки ҳисса кўпайди.

Корхоналар реконструкция қилинди ва техника билан қайта қуроллантирилди. «А» группа корхоналарида маданий-маиший моллар ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқариш ҳажмлари муттасил ортмоқда. Шу йилнинг ўзида юзга яқин корхона халққа керакли моллар ишлаб чиқаришга жалб этилди.

Кўпгина министрликлар, идоралар ва корхоналар КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг энг зарур ва оммавий равишда талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришга тааллуқли қарорларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумида белгиланган топшириқларни муваффақиятли бажармоқдалар.

Бухоро, Андижон, Тошкент областларининг, Тошкент шаҳрининг саноати, республика Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, СССР Газ саноати министрлигининг, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати ва Мебель саноати министрликлари, «Союзмашхлопководство», «Узбекнефть» ва «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Тошкент лок-бўёқ заводи, Қўқон «Большевик» заводи ва бошқа корхоналар бир маромда ишламоқда. Тўққиз ойлик пландан ташқари 158 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Икки минг турдан ортиқ маҳсулот Давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда. «Янгилик» белгиси қўйилган ва чиройли гуллар солиб безатилган буюмлар ишлаб чиқариш кўпаймоқда. Кейинги вақтларда умуман Енгил саноат министрлигининг, Мебель саноати министрлиги ва Маҳаллий саноат министрлигининг маҳсулот сифати бирмунча яхшиланди. Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси ҳозир ўз маҳсулотининг 63 процентини, Самарқанд «8 март» бирлашмаси 36,3 процентини Давлат сифат белгиси қўйиб чиқармоқда.

«Тошкент» мебель бирлашмасида, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация бирлашмасида, Бадиий буюмлар фабрикасида, Олмалиқдаги гилам фабрикаси, Қўқондаги пойабзал фабрикаси, Бухоро зардўзлик фабрикасида ҳамда бир қанча бошқа бирлашмалар ва корхоналарда Давлат сифат белгиси қўйилган маҳсулотлар чиқариш кўпайди.

Партия, совет ташкилотлари ва хўжалик органларининг саботли иши туфайли беш йилликнинг ўтган даврида халққа керакли моллар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилди, пландан ташқари 760 миллион сўмлик мана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръатлари 22,7 процентни ташкил қилди ёки белгиланган топшириқдан 6,4 процент кўпайди. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида халқ истеъмол қиладиган молларнинг салмоғи ўтган йилга нисбатан 5 процентдан зиёд кўпайди.

Биз хом ашё ва моддий ресурслардан тежаб-тергаб, оқилона фойдаланиш ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак деб ҳисоблаймиз. Кўпгина министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналар ишлаб чиқариш чиқитларидан ва иккиламчи ресурслардан фойдаланиш ташаббусини кўтариб чиқмоқдалар, бу эса маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини бермоқда.

Республика пахта тозалаш саноатида пахта толаси ва линт ўраш учун 18 миллион квадрат метрдан кўпроқ ип ва каноп газлама ишлатилмоқда. Республика Пахта тозалаш саноати министрлиги Москва, Хонқа ва Учтепа пахта заводларида чиқиндилардан нотўқима материаллар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, мутлақо тўғри иш қилди. Ҳозир шу нотўқима материаллардан пахта маҳсулотини ўраш учун кенг фойдаланилмоқда.

Андижон область маҳаллий саноат бошқармаси ёдгорлик буюмлари тайёрлайдиган корхона ташкил этди. Шиша чиқиндилари бунинг учун хом ашё бўлиб хизмат қилмоқда. Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Чирчиқ шаҳридаги шиша заводида синган шишадан тайёрланаётган шиша идиш аҳолига манзур бўлмоқда.

Енгил, Маҳаллий, Мебель саноати, Ўрмон хўжалиги, Машинасозлик министрликларининг, республика Госснабининг корхоналарида маҳаллий хом ашёдан ва ишлаб чиқариш чиқиндиларидан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида анчагина иш қилинмоқда.

Ҳар бир область, районда қанчадан-қанча чиқинди, қанчадан-қанча маҳаллий хом ашё бор, биз улардан омилкорлик билан фойдаланаётганимиз йўқ. Бу резервлардан фойдаланишда кўпроқ ташаббускор бўлишни, халққа керакли моллар ишлаб чиқаришни қатъият билан кўпайтиришни турмушнинг ўзи талаб қилмоқда.

Биз эришилган натижаларни муносиб баҳолаш билан айни бир вақтда оммавий равишда талаб қилинаётган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва турларини кўпайтириш йўлида илк қадамларгина қўйилганини равшан англаб турибмиз. Халқ истеъмол қиладиган кўпгина турдаги моллар ишлаб чиқариш даражаси, уларнинг сифати ҳали аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини қондираётгани йўқ.

9 ойлик иш якунлари планлар ва қўшимча топшириқлар айрим жойларда бажарилмаётганидан далолат бериб турибди. Баъзи областлар, министрликлар ва идоралар бизга панд берганликларини ва панд берганда ҳам жуда қаттиқ панд берганликларини тўғридан-тўғри, ошкора эътироф қилмоқ керак.

Хоразм области халқ истеъмол молларини планда белгиланганидан 17 миллион сўмлик, Сирдарё ва Қашқадарё областлари 8, Навоий области 1,4 миллион сўмлик, республика Маиший хизмат министрлиги 4,7 ва Балиқ хўжалиги давлат комитети 1 миллион сўмлик кам берди.

Қолоқлар орасида Хива гилам комбинати, Самарқанд холодильник заводи, Олмалиқ рўзғор химияси заводи, Шўрчи ун комбинати, Фарғона ёғ комбинати, Наманган ёғ-экстракция заводи, Нукус мебель фабрикаси ва Бекобод металлургия комбинати бор, улар 40 миллион сўмлик маҳсулотни кам бердилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида пахта териш ва тайёрлашнинг боришини кўриб чиқди. Хоразм ва Тошкент областлари, Қорақалпоғистон АССР хўжаликлари яхши ишлаётганликлари қайд этилди. Шу билан бирга Жиззах, Сирдарё ва Фарғона областлари хўжаликларида йиғим-терим қониқарли ташкил этилмаганлиги кўрсатиб ўтилди. Мазкур областларда терим техникасидан, меҳнат ресурсларидан дуруст фойдаланилмаяпти. Область, район партия комитетларига, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларига, агросаноат бирлашмаларига, хўжаликларнинг раҳбарларига пахта териш ва тайёрлаш суръатларини кучайтириш, барча терим техникасини ишга солиш, мавжуд бутун меҳнат ресурсларидан тўлиқ фойдаланиш вазифаси топширилди. Бюро республика қишлоқ хўжалик министрлигига, госкомсельхозтехниканинг барча бўлинмаларига далалардаги терим машиналарига кўрсатиладиган техника хизматини пухта таъминлаш, агрегатлар ремонтини ўз вақтида ташкил этиш, техниканинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик мажбуриятини юклади. Пахта тозалаш саноати министрлигига пахтани ҳар қандай оби-ҳаво шароитида узлуксиз қабул қилиб олишини, барча қуритиш, тозалаш цехларининг кеча-кундуз ишлашини ташкил этиш, тайёрланган бутун ҳосилнинг зарур даражада сақланишини таъминлаш топширилди.

Ўн иккинчи беш йилликда ва бир мунча олис истиқболда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат кўрсатиш системасини ривожлантириш комплекс программасини ишлаб чиқиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

(Давоми иккинчи бетда).

И. В. КАПИТОНОВ ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов 21 октябрь куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида И. В. Капитоновни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари кузатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ УЧУН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК ВА СИФАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Ўртоқ И. В. КАПИТОНОВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Бу ҳол бошқа республикалар учун ҳам баббаравар характерлидир, бу эса ҳозирги вақтда бозорни кўпгина турдаги моллар билан таъминлаш имконини беради. Мана шундай шароитда саноат ўз тараққиётининг янги даврига қадам қўймоқда, энди маҳсулот турларини муттасил янгилаш ва сифатини ошириш проблемалари биринчи ўринга чиқиб қолмоқда. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, сифат —ҳозирги кунда аҳолини моллар билан таъминлаш бутун проблемасининг ўзагидир.

Ўртоқ Ю. В. Андропов неча бор таъкидлаганидек, моллар бизга магазинларнинг токчаларида ётиши учун эмас, балки ўз сифати жиҳатидан аҳолининг энг юксак талабларига мос келадиган молларга бўлган эҳтиёжини яхши қондиришимиз учун керак. Одамлар магазинда нимаики бўлса сотиб олаберадиган пайтлар ўтиб кетди. Ҳозир улар яхши, юқори сифатли маҳсулотларни талаб қилмоқдалар.

Бу соҳада республикада тадбирлар кўрилаётганини айтиб ўтиш керак. Кўпгина янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Маҳсулотнинг бир ярим мингга яқин тури Давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Бир қанча ишлаб чиқариш коллективлари бозорнинг ошиб бораётган талабларига сезгирлик билан қарамоқдалар, республика халқ истеъмол моллари виставкасини кўздан кечириб, бунга ишонч ҳосил қилиш мумкин. Бу ерга кўзни қувонтирувчи кўпгина сифатли маҳсулотлар қўйилган.

Республикада сифатни ошириш масаласи тўғри ва ўткир қилиб қўйилмоқда. Эскирган фасондаги, аҳолининг дидига ёқмайдиган гуллар солинган ва шу сабабли касод бўлиб магазинларда ва омборларда ётган молларни ишлаб чиқараётган корхоналарнинг раҳбарлари ҳақли равишда танқид қилинмоқда. Товар обороти план бажарилмаслиги хусусида ҳам ҳақли равишда ташвиш изҳор этилмоқда.

Партия, совет, касаба союз ташкилотларининг, хўжалик кадрларининг, халқ учун моллар ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини сифат проблемаларини ҳал этишга қаратиш зарур. Маҳсулот сифатини корхона ишчисидан тортиб директоригача — ҳар бир киши меҳнати натижаларининг мезонига айлантириш керак. Социалистик мусобақада бу масала биринчи ўринга қўйилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети яқинда 1984—1985 йиллар учун оширилган мажбуриятларни қабул қилган илғор корхоналарнинг ташаббусини маъқуллади. Бу мажбуриятларда мавжуд резервлардан максимал равишда фойдаланиш ҳисобига ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини анча яхшилашни таъминлаш кўзда тутилган. Республикадаги бир қанча корхоналарнинг мажбуриятларини маъқуллаган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори ҳам шунга қаратилгандир. Ишчилар ва мутахассислар бу ташаббусни қўллаб-қувватлашларини билдирмоқдалар, Ўзбекистон корхоналарида ҳам сифатни яхшилаш резервлари борлигини айтмоқдалар. Эндиги гап шу резервларни ишга солиш учун зарур ташкилий ва иқтисодий шароитларни яратишга боғлиқ. Ходимларни фабрика ва завод маркасининг шарафи учун юксак масъулият ва ўз касбидан фахрланиш туйғусини сезиш руҳида тарбиялаш муҳимдир.

Кенгашда, деди И. В. Капитонов, енгил саноат масалаларига ҳақли равишда катта эътибор берилди. Унинг маҳсулоти республикада ишлаб чиқарилаётган молларнинг чорак қисмини ташкил этади. Бу тармоқ жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Ўтган беш йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми қарийб бир ярим баравар, шу беш йилликнинг икки йилида эса яна 15 процент кўпайди. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида бу тармоққа 1,3 миллиард сўм сарфлаш мўлжалланмоқда. Шу жиҳатдан Андижон ип-газлама комбинати ибратлидир. Тез ва соз қурилган бу комбинат яқин йилларда мамлакатнинг энг катта тўқимачилик корхоналаридан бири бўлиб қолади. Тошкент ип-газлама комбинати эса реконструкция йўли билан ўзгартирилаётганини кўрдик.

Партия билан давлатнинг ғамхўрлигига жавобан енгил саноатнинг ишчи ва хизматчилари беш йилликнинг икки йили топшириғини ошириб бажардилар. Ишлаб чиқаришни ўстириш суръати пландаги 11,4 процент ўрнига 15,8 процентга етди. Ип-газлама ишлаб чиқариш 34 процент, пайпоқ ишлаб чиқариш 21 процент кўпайди. Аттестациядан ўтказилиши лозим бўлган маҳсулот ҳажмида Давлат сифат белгиси қўйилган маҳсулотнинг салмоғи 34 процентни ташкил қилди.

Бу кўрсаткичлар чакки эмас. Аммо уларни мавжуд имкониятларга таққослаб кўрадиган бўлсак, катта-катта резервлар борлиги дарҳол кўриниб қолади. Тўқимачилик корхоналарининг қувватларидан фойдаланиш даражаси 70 процентни ташкил этади, бир қанча йирик комбинатларда бундан ҳам кам. Бунга кўпгина омиллар таъсир қилмоқда. Янги қурилган корхоналарда меҳнат коллективларини вужудга келтириш билан боғлиқ бўлган қийинчиликлар мана шу омиллардир. Бу проблемани ҳал этишда илғор корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш соҳасида орттирган тажрибадан ҳали етарли фойдаланилмаяпти. Аввало юқори малакали ишчи ва мутахассис кадрларни ўз вақтида тайёрлаш, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада ва бошқа илғор формаларини янада актив жорий қилиш назарда тутилади. Тўқимачилик ва аввало йигирувчилик ва тўқувчилик касбларининг обрўсини кўтариш, улардан энг яхшиларининг номларини бутун республика биладиган қилиш керак.

Одамларнинг ишлаб чиқаришда мустаҳкам ўрнашиб қолиши, меҳнаткашларнинг иш ва турмуш шароитларини яхшилаш масалаларига доим эътибор берилиши зарур. Шу беш йилликда уй-жой ва мактабгача тарбия муассасаларини ишга тушириш планларининг бажарилмай қолишига йўл қўйган корхоналар ва республика министрликлари раҳбарларига эътироз билдириш керак. Республикада бошқа объектларни қуриш йиллик планлари ошириб бажарилаётгани ҳолда, бундай аҳволга йўл қўйилганини айниқса кечириб бўлмайди. Республикада яшовчи барча миллат ва элатлар орасида малакали ишчилар тайёрлашни кенгайтириш ва яхшилаш тўғрисида КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифани доимо ёдда тутиш керак. Ўртоқ Ю. В. Андропов таъкидлаганидек, бундай қилиш экономикани ривожлантириш учун ҳам, сиёсий жиҳатдан ҳам муҳимдир.

Шу йилнинг май ойида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида «А» группа саноат корхоналари олдига конкрет вазифалар қўйилди. Уларда ҳам бирталай резервлар бор. Уларнинг ҳар тўрттасидан бири аҳоли учун моллар ишлаб чиқариш билан шуғулланмаяпти. Бозорни моллар билан таъминлаш, ихтисосидан қатъий назар барча тармоқларнинг, ҳар бир корхонанинг актив қатнашишининг таъминлаш —умумдавлат вазифасидир. КПСС Марказий Комитети бу вазифани ҳал этишга юксак партиявий талабчанлик билан ёндашмоқда.

Сўнгра нотиқ халқ истеъмол молларига бевосита алоқадор бўлган пахтачилик масалаларига тўхталди. Вақт ўтиши билан пахтанинг аҳамияти камайиб эмас, балки тобора ошио бормоқда. Тўқимачилик саноатида ишлатилаётган тола ҳажмининг 40 проценти пахтадан иборат. Мамлакатда ишлаб чиқарилаётган жами газламанинг 60 процентдан ортиғи ип газламалардир.

Мамлакатда етиштирилаётган пахтанинг учдан икки қисмини Ўзбекистон бермоқда. Беш йилликнинг дастлабки икки йилида республика давлатга ҳар йили 6 миллион тонна «оқ олтин» берди, бу аввалги беш йилликда йилига ўрта ҳисобда тайёрланган пахтадан анча кўпдир. Пахтачилик хўжаликлари техника билан тобора кўпроқ таъминланмоқда. Жумладан, машина терими ҳақиқатда ҳосилни йиғиштириб олишнинг асосий усули бўлиб қолди. Пахтачиликдаги муваффақиятларга партия ва совет органларининг зўр ташкилотчилик иши туфайли, ҳаддан ташқари мураккаб шароитларда тобора мўл ҳосил олаётган пахтакорларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришиш мумкин бўлди. Биз Избосқан районининг «Октябрь 50 йиллиги» совхози далаларида бўлиб, ажойиб меҳнатчилар билан учрашиб, яхши ҳосил олиш учун кўп меҳнат, маҳорат сарфлаш, пахтакорнинг жон-дили билан ишлаши кераклигига ишонч ҳосил қилдик деб уқтириб ўтди И. В. Капитонов.

Пахта етиштиришда ҳам сифат масаласи ҳозир биринчи ўринга чиқиб қолаётганини анализ кўрсатиб турибди. Технология занжирининг илк халқаси бўлган айни шу ерда бўлажак маҳсулотнинг сифатига замин яратилади.

Республиканинг кўпгина колхоз ва совхозлари муттасил юксак навли пахта етиштирмоқдалар. Аммо бир қанча областларда кейинги йилларда пахтанинг биринчи навлари салмоғи пасайиб бораётганлиги, ундан тола чиқиши камайиб бораётганлиги сезилиб турибди. Аммо бу нарса қимматбаҳо хом ашёни қўшимча равишда олиш резервику, ахир.

Пахта тозалаш саноатининг ходимлари пахта сифати учун деҳқонлар билан биргаликда жонкуярлик билан курашишлари керак. Андижон областидаги Москва пахта тозалаш заводининг коллективи ўзининг мана шу вазифасини жуда яхши тушуниб турибди. Унинг цехларига «Сифат учун кураш — бош вазифа», «Ўртоқ, ёдда тут!», «Мамлакат тўқимачилари аъло сифатли маҳсулот кутмоқдалар!» деган жуда тўғри шиорлар осиб қўйилган.

Республикада шу тармоқ корхоналарининг қувватини ошириш ва уларни техника билан қайта қуроллантириш соҳасида анчагина иш қилинди. Янги пахта тайёрлаш пунктлари, пахта заводлари, қуритиш-тозалаш цехлари ишга туширилди. Бу ишларга давлат бирталай маблағ ажратмоқда, шу маблағдан ғоят самарали фойдаланиш керак.

Пахтани териб олиш яқин вақт ичидаги вазифаларнинг энг муҳимидир, албатта. Терим ишлари суръатини жадаллаштириш, бу йил ҳам план ва социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилиши учун зарур бўлган ҳамма ишни қилиш керак.

Беш йилликнинг учинчи йили тугашига аслида икки ой вақт қолди. Партия, давлат, хўжалик ташкилотлари олдида йилни экономиканинг ҳамма соҳаларида муваффақиятли якунлашдек муҳим вазифа турибди. Бунинг учун республикада ҳамма имкониятлар бор. Тўққиз ой ичида саноатда ишлаб чиқариш ҳажми пландаги 4 процент ўрнига 4,5 процент ошди. Картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш йиллик планлари, давлатга гўшт, сут, тухум сотиш тўққиз ойлик топшириқлари бажарилди. Ҳозир шоли ўримида юксак уюшқоқлик талаб қилинади. Қурилишда масъулиятли давр бошланди. Пландаги ҳамма объектлар қолган вақт ичида ишга туширилиши керак.

Эришилган марраларда мустаҳкамланиб олиб, 1984 йилни дадил бошлаш жуда муҳимдир. Келгуси йил республика учун шонли йилдир. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси 60 ёшга тўлади. Меҳнаткашлар бу санани коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги муваффақиятлар билан кутиб олишларига шак-шубҳа йўқ.

Республика партия активи ўртада турган вазифалар ва уларни ҳал қилиш йўлларини аниқ тасаввур этади. Ҳамма гап шу вазифаларнинг бажарилишини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашга, меҳнат коллективларини шу вазифаларни бажаришга сафарбар қилишга боғлиқ.

Партия ҳисобот-сайлов кампанияси бунинг учун яхши имконият беради. Бутун мамлакатда бўлгани каби республикада ҳам бу кампания уюшқоқлик билан, коммунистларнинг юксак активлиги вазиятида ўтмоқда.

Ҳисобот-сайлов кампаниясининг йўналиши КПСС Марказий Комитетининг маълум қарорида белгилаб берилган. Йиғилиш ва конференцияларнинг мазмунида КПСС Марказий Комитети кейинги вақтларда кўриб чиққан актуал масалалар ҳам ўз ифодасини топишини таъминлаш лозим. Социалистик мусобақани такомиллаштириш, халқ истеъмол моллари сифатини ошириш, мелиорация қилинган ерлардан фойдаланишни яхшилаш масалаларига оид йўл-йўриқлар, Марказий Комитетнинг Темир йўллар министрлиги партия комитетининг иши тўғрисидаги қарори назарда тутилмоқда.

Йиғилиш ва конференциялар интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга, оммани ижодий ташаббусини ривожлантиришга, раҳбарлик услубини такомиллаштиришга, имкони борича кўпроқ кўмаклашиши керак. Ҳар бир коллективда иш вақтидан фойдаланишнинг аҳволини синчиклаб таҳлил этиш, мана шу масалаларнинг ҳаммаси юзасидан қўйилган талаблар қандай амалга оширилаётганини эътибор билан кўздан кечириш лозим.

И. В. Капитонов сўзининг охирида бундай деб таъкидлади: республика партия ташкилоти мустаҳкам, жипслашган. У — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг шонли отряди, КПСС ленинчи Марказий Комитетининг ишончли таянчидир. Мана шуларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюроси раҳбарлигида республика коммунистлари, меҳнаткашлари партия режаларини бажариш учун бундан буён ҳам сабот билан ишлайберадилар, кўп миллатли социалистик давлатимизни ҳар томонлама мустаҳкамлайберадилар, деган ишонч туғдиради. **(Давомли қарсаклар).**

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Республика Маиший хизмат министрлиги, Маҳаллий саноат министрлиги ва Енгил саноат министрлиги маҳсулотнинг айрим турларини ишлаб чиқаришни уддалай олмадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларига мувофиқ шу йил учун белгиланган қўшимча топшириқни 9 ой ичида Сурхондарё области саноати 45 процент, Наманган области саноати 47 процент бажарди.

Енгил саноат министрлиги бу топшириқни 30 процент, Озиқ-овқат саноати министрлиги 20, Ўрмон хўжалиги министрлиги 15 процент бажарди. Топшириқни бажаришда «Подъемник», «Узбекхиммаш», «Компрессор» заводлари, Фарғона сунъий чарм заводи, Наманган машинасозлик заводи орқада қолмоқдалар.

Бунчалик ҳам ёмон ишлаш, партия ва давлат интизомини бунчалик ҳам бузиш мумкинми ахир? Мана шу ва бошқа министрликлар ҳамда корхоналарнинг раҳбарлари, уларнинг партия ташкилотлари шошилинч чоралар кўриб, аҳволни тузатиб олишлари керак.

Янги ишга туширилган қувватларни ўзлаштиришдаги қолоқлик ва ишлаб турган қувватлардан яхши фойдаланмаслик айрим министрликлар ва идоралар, бирлашмалар ва корхоналар ишидаги жиддий камчиликдир. Саноатнинг чарм пойабзал тармоғини тубдан яхшилаш керак.

«А» группадаги бир қанча корхоналарда истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш суст кўпайтирилмоқда. Шунинг натижасида республикага баъзан энг оддий маданий-маиший моллар ва рўзғор ашёлари ҳам четдан ташиб келтирилмоқда. Бу корхоналар ҳозирча маданий-маиший эҳтиёжлар учун керак бўлган мураккаброқ моллар ишлаб чиқариш борасида кам иш қилмоқдалар.

Мебель, пойабзал, тикувчилик, трикотаж буюмлари, нон, сут ва бошқа маҳсулотларнинг айрим турлари камлиги ва сифати пастлиги хусусида кўпгина ҳақли эътироз билдирилмоқда.

Буюмларнинг сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш, уларни аҳоли эҳтиёжларига ва савдо талабларига мувофиқ ўз вақтида янгилаб туриш, уларнинг рақобат қобилиятини ошириш ва материал ишлатилишини камайтириш бизнинг энг муҳим вазифамиздир. Бу соҳадаги ишимизни синчиклаб таҳлил этишни, танг жойларни, камчилик ва нуқсонларни аниқлашни, фойдаланилмаётган резервларни ҳаракатга келтиришни иш манфаатлари талаб қилади.

Халқ учун моллар ишлаб чиқариш — ҳамманинг ва ҳар бир кишининг ишидир. Биз республиканинг ҳар бир корхонаси халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган шу йилги планни ҳамда қўшимча топшириқларни тўла ва ошириб бажариш учун ҳамма ишни қилинишимиз керак.

Мамлакат илғор корхоналарининг КПСС Марказий Комитети яқинда маъқуллаган ташаббуси оммавий равишда талаб қилинаётган маҳсулотларни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун кенг имкониятлар очади. Бу корхоналар юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдиришга чақирдилар. 1984—85 йиллар учун оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Бугун матбуотда Андижон ип-газлама комбинати, Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Наманган шойи газламалар комбинати, Қўқон пойабзал фабрикаси коллективларининг оширилган социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Илғор коллективларнинг ватанпарварлик ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва оммалаштириш жуда муҳимдир.

Фан-техника ютуқларини ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш, мустаҳкам технология ва меҳнат интизоми бизга беш йиллик пландан ташқари 1 миллиард 800 миллион сўмлик турли моллар ишлаб чиқариш имконини беради. Яна бир муҳим масала бор. У ҳам бўлса, аҳолига маиший хизматни кенгайтириш ва яхшилашдир. Биз республика партия-хўжалик активининг йиғилишини ўтказиб, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига мувофиқ шу тармоқни ривожлантиришнинг, аҳолига хизмат кўрсатиш ҳажмини 3,3 баравар кўпайтириб, 1990 йилгача 1 миллиард сўмликка етказишнинг комплекс программасини белгиладик.

Бу проблема шу қадар ўткир қилиб қўйилаётганининг сабаби нима? Бунинг сабаби шуки, биз аҳолига жон бошига хизмат кўрсатиш жиҳатидан мамлакатнинг бир қанча республикаларидан ҳали ҳам анча орқада қолаяпмиз.

Шу қолоқликни тугатиш учун тармоқни жадал ривожлантириш, хизмат маданиятини кўтариш, хизмат турларини анча кенгайтириш лозим.

Маиший хизматнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш, хизмат сифатини анча яхшилаш, маиший хизмат ходимларини ишга ҳалол муносабат ва юксак шахсий маданият руҳида тарбиялаш соҳасида ҳам кўп иш қилиниши керак.

Ўртоқлар! Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи корхоналарни ривожлантириш, реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантириш кўп жиҳатдан капитал қурилишнинг ҳажми ва суръатларига, янги қувватларни ўз вақтида ишга тушириш ва ўзлаштиришга боғлиқ.

КПСС Марказий Комитети билан Иттифоқ ҳукуматининг доимий ёрдами ҳамда ғамхўрлиги туфайли республикада шу тармоқларнинг ривожланиш суръатлари йил сайин кучайиб бормоқда. Тўққизинчи беш йилликда бу тармоқларни ривожлантиришга республикамизда 838 миллион сўм, ўнинчи беш йилликда 1 миллиард 155 миллион сўм сарфланган бўлса, ўн биринчи беш йилликда қарийб 2 миллиард сўм ажратиш кўзда тутилган. Шундай қилиб, ҳар беш йилликда ўсиш 40—70 процентни ташкил этди.

Шу билан бирга, ҳар бир беш йилликда ҳамма ишлаб чиқариш қувватлари ва объектларни ишга туширилганини, капитал маблағлар тўла-тўкис ўзлаштирилганини уқтириб ўтиш муҳимдир.

Бизнинг қурилиш, монтаж ташкилотларимиз ва объектларни ишлатувчи саноат корхоналаримиз коллективлари доимо янги қувватларни барвақт ишга тушириш ва ўзлаштириш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ташаббускорлари бўлиб, уларни қисқа муддатларда қуриш соҳасида салмоқли тажриба орттирганлар.

Республикамизда енгил, пахта тозалаш, гўшт ва сут саноати айниқса яхши ривожланган. 1981 ва 1982 йилларнинг ўзида калава ип ва ип газлама ишлаб чиқарадиган қувватларимиз икки баравар кўпайди. Икки йил мобайнида 300 мингтадан кўпроқ йигирув урчуғи, 108 мингта йигирувчи ўрни ва қарийб 11 мингта тўқув станоги ишга туширилди.

Шундай бўлса ҳам бу нарса бизни мутлақо қаноатлантирмайди, чунки аҳолининг моллар ва озиқ-овқатга бўлган талаби ҳам муттасил ошиб бормоқда.

Айниқса шу тармоқларнинг бу йилги ривожланиши натижалари бизни қаноатлантирмайди. Тўққиз ойнинг якунлари кўпгина қурилиш ва монтаж ташкилотлари ўз планларини бажармаётганини кўрсатди.

Қурилиш министрлиги (ўртоқ Н. Р. Ражабов), Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги (ўртоқ П. К. Нуғмонов), Сув хўжалиги иншоотлари қурилиши давлат комитети (ўртоқ Т. Б. Боймиров), «Главташкентстрой» бошқармаси (ўртоқ Т. Н. Набиев) ва Қишлоқ қурилиши министрлиги (ўртоқ Н. Ғ. Қурбонов) кўп миқдорда қарздор бўлиб қолдилар.

Бу ерда шу хусусдаги мисоллар айтиб ўтилган бўлса ҳам, қуйидаги рақамларни яна бир бор айтиб ўтмоқчиман. Қурилиш министрлигининг ташкилотлари умуман Енгил саноат министрлигининг объектлари бўйича тўққиз ойлик планни 83 процент, Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг объектлари бўйича эса бор-йўғи 32 процент бажарган.

Қишлоқ қурилиши министрлигининг ташкилотлари Озиқ-овқат саноати министрлигининг объектлари бўйича тўққиз ойлик планни 38 процент ва Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг объектлари бўйича 88 процент бажарди.

Сув хўжалиги иншоотлари қурилиши давлат комитетининг иши бундан ҳам ёмон. Енгил саноат объектларида план 78 процент бажарилган, «Главташкентстрой» эса атиги 70 процент бажарган. Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг ташкилотлари бу қурилишлардаги ишларни суст суръатлар билан олиб бормоқдалар.

Яқинда биз Марказий Комитет бюросида шу тармоқларнинг қурилишларидаги ишларни кучайтириш юзасидан кўрилган тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботларни батафсил таҳлил этдик. Зарур куч ва ресурслар шу қурилишларга тўпланади деб умид қилган эдик. Бироқ, бу тадбирлар амалий иш билан етарли равишда мустаҳкамланмаётгани жойлардаги ишларнинг аҳволини текшириш натижасида маълум бўлди.

Хўш, ҳурматли министр ўртоқлар, нега сизлар «Б» группа қурилишларига куч ва ресурсларни тўплашни йўл қўйиб бўлмайдиган даражада пайсалга солаяпсизлар? Сизлар ҳам Озиқ-овқат программасининг бажарилиши ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш кўпайтирилиши учун жавобгар эканликларингиз ҳақида сизларни яна бир бор огоҳлантирамиз.

Биз аҳволни дарҳол тузатиб олишни, йўл қўйилган қолоқликни тугатиш таъминланишини ва бу йил ишга тушириладиган ҳамма объектлар қуриб битказилишини талаб қиламиз.

Объектлар қурилиши Қашқадарё, Андижон, Бухоро, Самарқанд областларида ва Тошкент шаҳрида ҳаддан ташқари қониқарсиз олиб борилмоқда.

Область партия комитетларининг ва Тошкент шаҳар партия комитетининг секретарлари шу ерда ўтиришибди. Биз объектлардан ҳар биридаги аҳволни қайта-қайта суриштиришни, уларга зарур миқдордаги маблағ, материал, конструкциялар берилишини таъминлашни, уларни маҳаллий меҳнат ресурслари ҳисобига ишчи кадрлар билан тўла-тўкис таъминлашни илтимос қиламиз. Бу ишни энди орқага суриб бўлмайди, қиш ва ёғин-сочин даври яқинлашиб келмоқда.

Биз шу ерда ҳозир бўлган буюртмачи министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига ҳам мурожаат этамиз. Бизда ишга тушириладиган кўпгина объектларга ҳали ҳам асбоб-ускуналар ва махсус материаллар билан ҳамон тўла-тўкис таъминланмаганидан дарак берувчи фактлар бор.

Монтаж ишлари бошланиши арафасидаги ревизия жуда суст олиб борилмоқда. Маҳаллий саноат министрлиги, Балиқ хўжалиги давлат комитети, Озиқ-овқат саноати министрлигининг бир қанча объектларида мана шундай фактлар содир бўлмоқда.

Ҳозир ҳаммамизнинг вазифамиз битта, у ҳам бўлса қолоқликка барҳам беришдан, капитал маблағни йил охиригача тўла-тўкис ўзлаштиришдан, ишга тушириладиган ҳамма объектларни ҳаракатга келтириб, улардан маҳсулот ола бошлашдан иборат бўлиши керак.

Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Маблағ ва ресурслар бор. Тўқимачилик корхоналари ва бошқа корхоналарнинг катта-катта филиалларини нормадаги 32 ой ўрнига 9—10 ой ичида ҳашар усулида қуришда тажрибамиз бор.

Шу сабабли биз «Б» группасида ҳамма объектларни йил охиригача ишга тушириш биринчи галдаги вазифа эканини яна бир карра такрорлаймиз. Биз учун бундан бошқа йўл йўқ!

Ўртоқлар! Бугунги кенгашда батафсил, принципиал партиявий муҳокама бўлиб ўтди. Азиз Иван Васильевич Сизнинг республика ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган мазмундор нутқингиз ҳаммамизда унутилмас таассурот қолдирди. Ўртоқ И. В. Капитонов республика партия ташкилоти олдига, совет, касаба союз, комсомол органлари, министрликлар ва идоралар, меҳнат коллективлари олдига энг муҳим, энг зарур вазифалар қўйди, юқори малакали кадрлар тайёрлаш, меҳнатни бригада усулида ташкил этиш системасини жорий қилиш зарурлигига эътиборимизни алоҳида қаратди.

Иван Васильевич, биз қимматли маслаҳатларингиз ва тавсияларингиз учун, республикамизга доимий ёрдам ва эътибор учун Сиздан миннатдормиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бугун айтилган танқидий мулоҳазалар ва қимматли таклифларни эътибор билан кўриб чиқиб, молларнинг турларини қатъиян кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, уларни кўпроқ ишлаб чиқариш, юксак истеъмол хусусиятларига эга бўлган маҳсулотлар яратиш ва ўзлаштириш учун тегишли қарор қабул қилади.

Ўртоқлар, Сизларга яхши маълумки, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўн иккинчи беш йиллик плани ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг анча олис истиқболга мўлжалланган асосий йўналишлари таркибида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат кўрсатиш системасини ривожлантиришнинг комплекс программасини ишлаб чиқиш зарур деб топди.

Ҳали зўр ғайрат билан кўп иш қилиниши керак. Бу иш халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларидаги резервларни обдон аниқлаб чиқишни, бу бениҳоя муҳим ишдаги куч-ғайратларимизни икки-уч ҳисса оширишни талаб қилади. Мана шу ишни ҳозир, шу бугуноқ қилиш керак. Вақтни бой бериб бўлмайди.

Партия комитетларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бурчи — юксак ижодий активлик, талабчанлик ва интизомлилик вазиятини вужудга келтиришдан план топшириқлари, шартномалар, мажбуриятлар бажарилиши учун ходимларнинг масъулиятини оширишга кўмаклашишдан иборат.

Партия халқ учун шунчаки кўпроқ молларни эмас, балки олий сифатли моллар ишлаб чиқаришга чақирмоқда. Бу талаб оммавий истеъмол маҳсулоти ишлаб чиқарувчи ҳар бир меҳнат коллективининг шиори бўлиб қолиши керак.

Ўртоқлар! Энди пахта тайёрлаш масалаларига тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз. Республикада пахта терими соҳасида бениҳоя қийин аҳвол вужудга келди. Бугунгача 3 миллион 900 минг тонна ёки планга нисбатан 66,5 процент пахта тайёрланди.

Биз ўтган йиллар даражасидан орқада қолишимизнинг сабаби нима? Бунинг сабаби шуки, пахтачилик тарихидаги сал кам юз йил мобайнида бундай оғир ва машаққатли йил асло бўлган эмас. Кўкламда қарийб уч ой мобайнида бир томчи ҳам ёмғир ёғмади. Шунинг оқибатида биз чигитни бир текис ундириб ололмадик. Ёзда жазирама иссиқ бўлди. Симоб устуни 50 даражагача иссиқни кўрсатди. Дўл уриши, чанг бўронлари, қаттиқ шамоллар ҳосилга ўнгарилмас зиён етказди. Натижада ғўза бир текис ўсмади, ривожланишдан жуда орқада қолди.

Кузда об-ҳаво яна ўз инжиқликларини кўрсатмоқда. У пахтакорларнинг характерини, маҳорати ва меҳнатсеварлигини қаттиқ синовдан ўтказмоқда.

Аммо одамлар энг оғир синовларга бардош бериб, кечаю кундуз фидокорона меҳнат қилиб, етиштирилган мўл ҳосилни сақлаб қолишга интилмоқдалар. Шаҳарликлар, студентлар ва ўқувчилар ғайрат билан далада беминнат ишламоқдалар. Пахта учун бошланган жанг барча ёшдаги ва касбдаги кишиларни янада маҳкамроқ жипслаштирди.

Ҳозир республиканинг уч миллиондан кўпроқ аҳолиси бевосита ҳосил теримида қатнашиб, ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини муқаддас бажармоқда. Бу кишилар териб олинган ҳар бир пахта чаноғи — Ватанимиз қудратини кўпайтирадиган олтин зарраси эканини, кўп миллатли Ватанимизнинг тинчлиги ва хавфсизлигига, совет халқининг фаровонлигини оширшга қўшилган ҳисса эканини яхши тушуниб турибдилар.

Ҳамиша ҳам пахта осонликча етиштирилмайди. Обҳаво бизни неча марталаб синовга дучор қилган. Биз ўз уюшқоқлигимиз ва интизомимиз, фидокорлигимиз ва масъулиятни сезишимиз туфайли доимо бу синовлардан шараф билан ўтганмиз.

Бу сафар ҳам шундай бўлади. Қолоқликни тугатиш, жами ҳосилни териб олиш, пахта толасининг сифатини яхшилаш, давлатга 6 миллион тонна «оқ олтин» сотиш учун кучимиз, иродамиз, қатъиятимиз ва ишчанлигимиз етарлидир.

Кеча Гурлан района республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш давлат планини бажарди, яқин кунларда Хонқа, Хива, Бўка, Коммунистик, Ленинбод, Қорaўзак, Тўрткўл, Ғиждувон районларининг пахтакорлари йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт берадилар. Хоразм области билан Қорақалпоғистон АССР пахта тайёрлашни юқори суръатлар билан олиб бормоқдалар. Пахтанинг сифати ҳамма жойда ўтган йилларга нисбатан анча яхши эканини қайд этиш қувончлидир. Бу — пахтакорларимиз, пахта тозалаш саноати ходимлари қаҳрамонона меҳнатининг натижасидир, партия ташкилотлари олиб борган моҳирона ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг якунидир.

Пахта тайёрлаш суръатларини янада юқори кутариш, қийинчиликлар олдида чекинмаслик, кўпроқ уюшқоқ ва интизомли бўлиш, матонат ва қатъият, эпчиллик ва омилкорлик кўрсатиш — бизнинг энг муҳим вазифамиздир. Партиявий раҳбарлик санъати ҳам мана шундан иборат.

Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари коммунистик қурлиишдаги куч-ғайратларини кўпайтирадилар, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат қилишни сифат жиҳатдан янги поғонага кўтарадилар, 1983 йилги давлат планини ва умуман беш йилликнинг уч йили планини муваффақиятли бажарадилар, деб Сиёсий бюрони, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповни ва шахсан Сиз, азиз Иван Васильевични, ишонтиришга ижозат бергайсизлар! **(Давомли қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

(Боши биринчи бетда).

Министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналарнинг 1983—1985 йилларда халқ истеъмоли молларини қўшимча равишда ишлаб чиқариш ва уларнинг сифатини яхшилашга оид тадбирлари маъқулланди. Жумладан, беш йиллик топшириқларидан ташқари 1,8 миллиард сўмлик истеъмол моллари тайёрлаш, болалар учун моллар, маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқаришни кескин ошириш, 15 та фирма магазини очиш белгиланди. Область партия комитетларига, область ижроия комитетларига, министрликлар ва идораларга мана шу тадбирларнинг ижросини аниқ ташкил этиш ва мунтазам контроль қилиб туриш топширилди.

1984 йил ҳосилига замин тайёрлаш учун кузги-қишки ишларни муваффақиятли ўтказишга оид тадбирлар кўриб чиқилди. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда партия комитетларига, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларига, республика министрликлари ва идораларига конкрет топшириқлар берилди. Бу топшириқларнинг бажарилиши келгуси ҳосил учун мустаҳкам замин тайёрлаш имконини беради.

Ўзбекистон ССРнинг қўриқ районларида уй-жой қурилиш кооперативларини ва якка тартибда уларни қуришни янада ривожлантириш тадбирлари муҳокама қилинди. Бюро мазкур районларда уй-жойлар ва маданий-маиший объектлар қурилиши янги ерларни ўзлаштириш суръатларидан ҳамон орқада қолаётганлиги муносабати билан тегишли партия комитетларига, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларига, министрликлар ва идораларга қўриқ ерлар кенг кўламда ўзлаштирилаётган районларда кооператив ва якка тартибда уй-жой қуриш суръатларини кескин ошириш вазифасини юклади.

Бюро партия, хўжалик ва маданий қурилишга оид бошқа баъзи масалаларни ҳам муҳокама қилди. Бу масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул этилди.

«ПРОГРЕСС-18» УЧИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

«Салют—7» орбитал илмий станцияси ишини давом эттиришини таъминлаш программасига мувофиқ 1983 йил 20 октябрь куни Москва вақти билан соат 12 дан 59 минут ўтганда «Прогресс-18» автомат юк кемаси учирилди.

Кемани учиришдан мақсад сарфланадиган материал ва турли юкларни орбитал станцияга етказишдан иборатдир.

«Прогресс-18» кемаси параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

—ер юзидан максимал олислиги —269 километр;

—ер юзидан минимал олислиги —193 километр;

—айланиш даври —88,8 минут;

—оғиши —51,6 градус;

Телеметрик информация маълумотларига кўра, автомат юк кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

ХАЛҚ УЧУН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК ВА СИФАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Янги бир кўрсаткич — иш ҳақи фондининг бир сўмига ишлаб чиқарилган мол халқ истеъмол молларини кўпайтирувчи муҳим омил бўлиб қолди. Кўрилаётган чоралар натижасида эндиликда умуман республикада иш ҳақи фондининг бир сўмига 1 сўм 29 тийинлик моллар тайёрлаб чиқарилмоқда. Шу билан бирга ишлаб чиқараётган моллари иш ҳақи фондининг жуда оз ҳиссасини ташкил этаётган корхона ва бирлашмалар ҳам бор. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, «Узбекхлопкомаш» ва «Электрохимпром» бирлашмалари, «Андижанирмаш» заводи шулар жумласидандир.

Пахта саноати министрлиги, мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлиги, қишлоқ қурилиши министрлиги, Госкомсельхозтехниканинг бир қанча корхоналарида ҳозиргача мол ишлаб чиқариш ташкил этилмаяпти. Олмалиқ, Самарқанд химия заводлари, Навоий азот ишлаб чиқариш бирлашмаси, Андижондаги «Электродвигатель» заводи ва бошқа баъзи корхоналарда ҳам аҳвол шундай.

Кунда керак бўладиган кўпдан-кўп хилма хил маҳсулотлар борки, уларни ишлаб чиқаришни ҳамма ерда йўлга қўйиш мумкин ва лозим. Ўртоқ Ю. В. Андропов «Бир қанча оддий молларни ишлаб чиқариш масаласи ҳатто СССР Гаспланида ҳал этилишини нормал ҳол деб бўлмайди. Бу юмушни маҳаллий органлар ўз зиммасига олиб, уни ҳал этиш учун тўла-тўкис жавобгар бўлишлари керак» деб таъкидлаганида айни шуни назарда тутганди.

Металл ва ёғоч ишлаш, тикувчилик, шойи тўқиш, трикотаж тўқиш, кўнчилик ва бошқа саноат тармоқларининг чиқитларини, шунингдек минерал ва ўсимлик хом ашёсини янада сабот билан қидириб топиб, ишлаб чиқаришга солиш лозим. Бу эса йилига 120—130 миллион сўмлик қўшимча истеъмол моллари олишга имкон беради.

Бозорда тобора мол кўпайиши, талабларнинг ортиб бориши шароитида маҳсулотнинг сифат ва янгилик масалалари биринчи даражали аҳамият касб этмоқда. Республикада маҳсулотлари чиндан хам харидорларга манзур бўлган кўпгина корхоналар бор. Аммо бир қанча корхоналарда стандарт ва техник шартлардан жиддий чекинишлар бўлишига йўл қўйилмоқда, эталон намуналарга мос келмайдиган, эскирган конструкция ва моделдаги буюмлар чиқарилмоқда. Бир қанча корхоналар коллективларининг юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг кулоч ёздириш борасидаги ташаббуслари тўғрисидаги КПСС Марказий Комитетининг қарорига амал қилиб, ассортимент ва сифатни янада яхшилаш учун резервларни сабот билан излаб топиш, харидоргир махсулотлар тайёрлашни ўзлаштириш зарур. Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришни тамомила тўхтатиш керак. Ҳар бир коллективда, фабрика ва завод маркаси шарафи учун муттасил кураш олиб борилмоғи даркор.

Энг яхши маҳсулотлар очиқ конкурсларини ўтказиб туришни кенг йўлга қўйиш, халқ учун мол ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақада энг юксак кўрсаткичларга эришган илғор коллективларга кўчма Қизил байроқлар ва мукофотлар бериш лозим.

Савдо билан саноатнинг амалий ҳамкорлиги яхши йўлга қўйилмас экан, мол ишлаб чиқариш структурасини энг мақбул, харидорлар талабига мос шакллантириб, мол сифати ва хилини яхшилаб бўлмайди.

Докладчи «Б» группа тармоқлари объектлари қурилишининг бориши каби муҳим масалага тўхталади. Бу соҳада ўтган йилларга нисбатан аҳвол қийинлашди. Қурилиш министрлиги, қишлоқ қурилиши министрлиги, Главташкентстрой, Госкомводстрой, Узколхозстрой буюртмачилар, Советларнинг ижроия комитетлари белгиланган графиклар бажарилишини, мол ишлаб чиқариш билан алоқадор фойдаланишга топшириладиган объектлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминлашлари, янаги йилга ўтадиган қурилишлар бўйича эса шу йилга мўлжалланган ишлар ҳажмини бажаришлари лозим.

Аҳолига савдо хизмати ва маиший хизматни яхшилаш муҳим бўғин ҳисобланади. Беш йилликнинг дастлабки икки йилида қиёсий нархлардаги товар обороти ҳажми 13 процент кўпайиб, шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида 5,5 процент ортди. Шу билан бирга савдо министрлиги, Ўзбекбирлашув, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари жиддий камчиликларга йўл қўйишлари натижасида кўп йиллар мобайнида биринчи марта йилнинг биринчи ярмидаги чакана товар обороти плани бажарилмай қолди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш борасида эришилган даража ҳали талабларга мос эмас. Бевосита меҳнат коллективларида, уй-жой массивларида янги савдо точкаларини барпо этиш, маиший хизматни ташкил қилиш тажрибаларини кенг ёйиш ва қўллаб-қувватлашга лойиқдир. Савдо ва маиший хизмат корхоналари тармоқларини ҳамма ерда кенгайтириб бориш, уларнинг иш режимини такомиллаштириш, ходимларнинг профессионал маҳоратини ошириш, уларда ҳалоллик, камчиликларга нисбатан муросасизлик руҳини тарбиялаш керак.

Шу кенгашда мавжуд резервлар ва имкониятларни сафарбар этиш, камчиликлар ва нуқсонларни тугатиш юзасидан конкрет чораларни кенг кўламда муҳокама қилиш халққа мол ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг хилини ошириш, сифатини яхшилаш борасидаги бутун ишлар даражасини анча юксалтиришга имкон беради.

Бунинг учун реал имкониятларга эгамиз. Аввало, саноатнинг ихтисослашган тармоқларида ишлаб чиқариш қувватлари юз процент банд бўлишини таъминлаш, янги илғор технологияни кенг жорий этиш, қўл меҳнатини камайтириш, янгидан ишга туширилаётган корхона ва цехлар нормадаги муддатларда ўзлаштирилиши юзасидан барча тайёргарлик ишларини барвақт ўтказиш даркор. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш билан ҳали банд бўлмаган ихтисослашмаган ҳар бир корхона бўйича ишлаб чиқариладиган мол ҳажми ва номенклатурасини яқин фурсатда узил-кесил белгилаб бериш лозим. Умуман «А» группа тармоғи бўйича мол ишлаб чиқаришни кескин равишда кўпайтириб, унинг ҳажмини иш ҳақи фонди даражасига қадар етказиш керак.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри В. У. Усмонов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министри М. Х. Қурбонов, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивец, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов, республика маиший хизмат министри В. П. Куксенко қатнашдилар.

Республика партия хўжалик активининг кенгашида КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов нутқ сўзлади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

(И. В. Капитонов ва Ш. Р. Рашидов ўртоқларнинг нутқлари бир ва иккинчи саҳифаларда берилган).

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларига, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларига амал қилиб, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашдек жуда муҳим умумдавлат вазифаси муваффақиятли ҳал этилиши учун зарур ҳамма ишларни қиладилар, деб ишонч билдирдилар.

Кенгаш ишида СССР енгил саноат министри Н. Н. Тарасов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, В. К. Михайлов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинати, Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинати, Қўқон пойабзал фабрикасининг социалистик мажбуриятлари тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни қайд этадики, КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ана шу Пленумларда сўзлаган нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, аҳолига манзур бўлаётган юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш ўн биринчи беш йилликда саноат олдида турган асосий вазифаларнинг биридир.

Ўзбекистон меҳнаткашлари шу вазифани муваффақиятли ҳал этишни жанговар ҳаракат программаси деб биладилар. СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинати, Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинати, Қўқон пойабзал фабрикаси коллективлари мамлакатдаги бир қанча корхоналарнинг КПСС Марказий Комитети маъқуллаган ташаббусини қўллаб-қувватлаб, юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдиришга қарор бердилар ва 1984—1985 йиллар учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинати, Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинати, Қўқон пойабзал фабрикаси коллективларининг оширилган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетларига, министрликлар ва идораларга энг яхши замонавий намуналарга мос келадиган юқори сифатли халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ишчилар, бригадалар, цехлар, корхоналар ва ишлаб чиқариш бирлашмалари ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш юзасидан зарур ташкилотчилик ва сиёсий ишларни амалга ошириш топширилди.

Корхоналар, илмий-тадқиқот, конструкторлик, модель ясовчи ташкилотлар коллективларининг куч-ғайратларини молларнинг хиллари ва сифатини янада яхшилаш, уларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан қўшимча резервларни қидириб топишга, истеъмолчиларга ғоят манзур бўладиган сифатли буюмларни ишлаб чиқиш ва ўзлаштиришга сарфланиши зарур. Халқ учун моллар ишлаб чиқараётган корхоналарнинг ходимлари фабрика ва завод маркасининг шарафи учун юксак масъулиятни ҳис этиш руҳида тарбиялансин.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига социалистик мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришган коллективлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг ютуқларини мунтазам суръатда ёритиб бориш, халқ истеъмол моллари сифатини ошириш ва уларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашда меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ривожлантиришга кўмаклашиш таклиф этилди.

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ЯНАДА КЎПАЯДИ

СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинати, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинати ҳамда Қўқон пойабзал фабрикаси коллективларининг юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг ёйдириш борасидаги

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинати, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинати ва Қўқон пойабзал фабрикаси коллективлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов ҳозирги босқичда партиянинг иқтисодий сиёсати масалалари хусусидаги нутқларида айтилган қоида ва хулосаларга амал қилиб, партия олға сурган халқ фаровонлигини янада юксалтириш программасига муносиб ҳисса қўшишга интилиб, мамлакатдаги бир қанча корхоналарнинг КПСС Марказий Комитети маъқуллаган ташаббусларини қўллаб-қувватлаб, юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга қарор қилдилар ва 1984—1985 йиллар учун зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар.

Мавжуд резервлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш бригада формаларини ишлаб чиқаришга кенг кўламда жорий этиш, технология интизоми ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, янгитдан ишга солинган қувватларни муддатидан илгари ўзлаштириш, кадрлар малакасини ошириш ҳисобига ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати анча яхшиланиши, харидоргир янги хил моллар ишлаб чиқиш ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, савдо ташкилотларига келишиб олинган ҳажм ва хилда мол юбориш юзасидан шартномадаги мажбуриятлар бажарилгани ҳолда шу моллар ишлаб чиқарилишини кўпайтириш таъминланади;

СССР 60 йиллиги номли Андижон ип-газлама комбинатининг коллективи шу йилнинг IV кварталида янгитдан ишга тушириладиган оҳорлаш фабрикасининг лойиҳа қувватларини муддатидан илгари ўзлаштириш ҳамда «Н» (новинка) индексли олти хил янги енгиллаштирилган артикуллардаги тайёр газламалар, шу жумладан 1984 йилда икки артикулда газламалар тўқиб чиқаришни таъминлаш мажбуриятини зиммасига олди. Беш йиллик охиригача шундай газламалар тўқиб чиқариш умумий ҳажмнинг 10 процентига қадар етказилади.

1984—1985 йилларда жами 15 миллион сўмлик харидоргир газламалар савдо ташкилотларига юборилади. 1984 йилда планга қўшимча 3 миллион сўмлик, 1985 йилда 4 миллион сўмлик мол тайёрлаб чиқарилади, беш йил ичида пландан ташқари 14 миллион квадрат метр газлама тўқилади. Беш йиллик охиригача 2500 ишчининг профессионал маҳорати оширилади.

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи тайёрлаб чиқарувчи моделларни ҳар йили 70 процент янгилайди, давлат Сифат белгисини олган маҳсулотларни ишлаб чиқариш 1985 йилда жами маҳсулотнинг 63 процентига қадар ва «Н» (новинка) индекси қўйилган маҳсулотлар 35 процентга қадар етказилади. Беш йил мобайнида белгиланган пландан ташқари халқ истеъмол моллари чакана нархларда 5,5 миллион сўмлик, шу жумладан 1984 йилда 700 минг сўмлик тайёрлаб чиқазилади ва реализация қилинади. 1984—1985 йиллар мобайнида янги техника ва илғор технология юзасидан иқтисодий самараси 210 минг сўмга борадиган 10 хил тадбир жорий этилади. Беш йиллик охиригача асосий ишлаб чиқаришдаги ишларни механизациялаш даражаси 72 процентгача етказилади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсиши меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига олинади;

КПСС XXV съезди номли Наманган шойи газламалар комбинатининг коллективи беш йиллик охиригача давлат Сифат белгиси қўйилган шойи тўқишни эришилган даражага нисбатан 1,3 баравар кўпайтириб, аттестация қилишга тегишли маҳсулот ҳажмининг 45 процентига қадар етказилади. Ҳозирги мода талабларига мос тўрт хил янги артикулдаги шойи ишлаб чиқилади ва уларни тўқиш ўзлаштирилади. Ҳар йили атласлар гулининг ярми янгилаб борилади. 1985 йилда «Н» индексли атлас тўқиш аттестация этилувчи маҳсулот ҳажмининг 50 процентига қадар етказилади. 1984 йилда планга қўшимча камида 3 миллион сўмлик ва 1985 йилда 4 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб чиқарилади, беш йил ичида пландан ташқари 1,2 миллион погон метр атлас тўқилади;

Қўқон пойабзал фабрикасининг коллективи 1985 йилда олий сифат категориясидаги пойабзал тайёрлашни 40 процентга қадар, «Н» индексли пойабзал тайёрлаш ишлаб чиқариш жами ҳажмининг 30 процентига қадар етказади. Ҳар йили пойабзал конструкциялари ва моделларининг 70—75 процентига қадар янгиланади. Пойабзал янги хил моделларини ишлаб чиқиш, конструкциялаш ва тайёрлаш ҳамма босқичларида сифатни бошқариш комплекс системасини янада такомиллаштириш чоралари амалга оширилади.

Беш йиллик пландан ташқари 2,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб чиқарилади. 1984—1985 йилларда 2,5 миллион квадрат дециметр хром ва астарбоп кўн мол тежалади ва шунинг ҳисобига 300 минг сўмлик қўшимча пойабзал тайёрлаб чиқарилади. Ишлаб чиқариш чиқитларидан янада яхшироқ фойдаланиш асосида 1984 йилда 42 минг жуфт аёллар туфлиси тайёрлаб чиқарилади. 1984—1985 йилларда 40 тага қадар янги технологик машина-ускуна жорий этилади, меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантириш бригада формаси имкониятларидан яхшироқ фойдаланилади ва меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан беш йилликка белгиланган топшириқ шунинг ҳисобига ошириб бажарилади. Беш йиллик охиригача 600 ишчининг профессионал маҳорати оширилади.

Социалистик мажбуриятлар корхоналар меҳнат коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

БУЛАР ҲАМ МАРРАГА ЕТДИЛАР

● БЕКОБОД

ЛЕНИН номли колхоз пахтакорлари районда биринчи бўлиб йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Она-Ватан хирмонига 6500 тоннадан ортиқ қимматли хом ашё етказиб берилди. 2 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан шу кунгача йиғиштириб олинган ҳосил 33 центнердан ошиб кетди. Хўжаликнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Адолат Рўзиматова ҳамда Абдубашар Усмонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг заршунослари бу ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар. Шунингдек, Мели Норбоев, Нурилла Қолдибоев, Бердиқул Турдиқулов ўртоқлар етакчилигидаги коллективлар ҳам гектаридан 42—50 центнердан пахта хирмони уйиб, пешқадамлар сафидан ўрин олишди. Етиштирилган ҳосилни тезроқ ва нобуд қилмай йиғиштириб олишда дала гвардиячиларининг хизмати катта бўлди. Саидакбар Сайдуллаев, Эсон Маърупов, Ҳидирали Эрназаров сингари механизаторларнинг «пўлат этак»ларда тўккан «оқ олтин»лари 200—220 тоннани ташкил этди.

Хўжалик деҳқонлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, умумий хирмонни 8 минг тоннага етказиш мажбуриятини қабул қилишди.

● БЎКА

РАЙОНДАН пахта штабига ҳар куни хушхабар кетидан хушхабар келмоқда. Ўтган куни, Тимирязев номли колхоз деҳқонлари йиллик планни бажардилар. 1160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,5 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Уларнинг она-Ватанга етказиб берган дурдоналари 3560 тоннадан ошиб кетди. Хўжаликнинг пешқадам Баёнқул Раҳмонов бошлиқ бригада пахтакорларининг ютуғи айниқса қувончли бўлди. Уларнинг шу кунгача ҳар гектар ердан йиғиштириб олган «оқ олтин»лари 50 центнерга етди. Машъаллар изидан бораётган Рашид Раззоқов, Азим Ўсаров, Ҳошим Тошбоев ўртоқлар етакчилигидаги бригадаларда ҳам гектаридан олинган ҳосил 40—45 центнерни ташкил этди. Дастлабки марра эгалланган бўлишига қарамай хўжалик далаларида йиғим-терим юксак суръат билан давом этяпти. Галдаги вазифа ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажаришдир.

«БЎКА» совхозининг 1- ва 5-бўлимлари пахтакорларининг ҳам қувончлари чексиз. Йиллик план бажарилди. 1-бўлимда 535 гектар майдондан 1555 тонна юқори сифатли хом ашё йиғиштириб олинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Ковалева, Алиёр Ўринбоев, Маъқул Айтишев ўртоқлар бошлиқ бригадалар мусобақада карвонбошилик қилишмоқда. Янги марра 43 центнер. Бутун ҳаракат юксак мажбуриятни тезроқ уддалашга қаратилган. 5-бўлим заршунослари эса ўн биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида 395 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга аҳд қилдилар.

● ҒАЛАБА

МАТБУОТ марказига «Победа» колхози заршунослари ҳам хушхабар йўллашди. 543 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,3 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиниб, халқ хўжалик плани бажарилди. Колхознинг барча бригадалари бу ғалабага муносиб ҳисса қўшдилар. Эндиликда 46 центнерлик марра учун кураш қизитиб юборилди.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети йиғим-теримни ташкил этиш ҳамда давлатга пахта сотиш бўйича районлар, колхозлар, совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг шу йил 21 октябргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди.

Коммунистик районида (район партия комитетининг секретари Мирзақулов, район ижроия комитетининг раиси Ли, район агросаноат бирлашмасининг раиси Налибоев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Султонова, район комсомол комитетининг секретари Толипов, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Каримов ўртоқлар). Бу районда давлатга пахта сотиш йиллик плани 90,26 процент, шу жумладан машина терими плани 95,52 процент бажарилган ҳамда октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планнинг 10,09 проценти, шу жумладан машина теримида планнинг 17,14 проценти миқдорида ўсиш таъминланган.

Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозида (раиси Эм. партия ташкилотининг секретари Коржовов, касаба союз ташкилотининг раиси Файзуллаев, комсомол ташкилотининг секретари Ғуломов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 95,45 процент, шу жумладан машина терими плани 103,22 процент бажарилган ҳамда октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планнинг 14,51 проценти, шу жумладан машина теримида планнинг 22,57 проценти миқдорида ўсиш таъминланган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхозга (директори Алимбетов, партия ташкилотининг секретари Абдураҳмонов, касаба союз комитетининг раиси Холбоев, комсомол ташкилотининг секретари Холиқулов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта топшириш йиллик плани 83,22 процент, шу жумладан машина терими плани 79,04 процент бажарилган ҳамда октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планнинг 9,10 проценти, шу жумладан машина теримида планнинг 9,68 проценти миқдорида ўсиш таъминланган.

Байроқ Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан олиб берилади.

Ғалаба районидаги «Победа» колхозига (раиси Пак, партия ташкилотининг секретари Калтурсунов, касаба союз комитетининг раиси Нурбеков, комсомол ташкилотининг секретари Мелибоев ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 100,15 процент, шу жумладан машина терими плани 94,04 процент бажарилган ҳамда октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планнинг 12,93 проценти, шу жумладан машина теримида 6,08 проценти миқдорида ўсиш таъминланган.

Байроқ Бўка районидаги «Ленинизм» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Коммунистик районига, шу райондаги «Ленинский путь» ва Ғалаба районидаги «Победа» колхозларига, Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

* * *

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети йиғим-теримни ташкил этиш бўйича шаҳарлар, сабзавотчилик районлари, ўқув юртлари коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг октябрь ойи тўртинчи беш кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Олмалиқ шаҳрига (шаҳар партия комитетининг секретари Орифжонов, шаҳар ижроия комитетининг раиси Агарков, шаҳар комсомол комитетининг секретари Абдуҳолиқов, пахта штабининг бошлиғи Носков ўртоқлар). Бу шаҳарда меҳнаткашларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига ўртача энг юқори унумдорликка эришилган.

Байроқ Чирчиқ шаҳридан олиб берилади.

Калинин районига (район партия комитетининг секретари Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Абулқосимов, район комсомол комитетининг секретари Абдураҳмонов, пахта штабининг бошлиғи Бадаев ўртоқлар). Бу районда меҳнаткашларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Паркент районидан олиб берилади.

Тошкент шаҳрининг Куйбишев районига (район партия комитетининг секретари Алиев, район ижроия комитетининг раиси Саидов, район комсомол комитетининг секретари Бахтиёров, пахта штабининг бошлиғи Мирзаахмедов ўртоқлар). Бу районда меҳнаткашларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Фрунзе районидан олиб берилади.

Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли 32-ўрта мактабга (директори Сиддиқов, касаба союз ташкилотининг раиси Мирзааҳмедов, комсомол ташкилотининг секретари Эркабоев ўртоқлар). Бу мактабда ўқувчиларни теримга жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидаги Абай номли 28-ўрта мактабдан олиб берилади.

Оржоникидзе районидаги Матқобулов номли 9-ўрта мактабга (директори Қосимов, партия ташкилотининг секретари Аширова, касаба союз ташкилотининг раиси Клоплиева, комсомол ташкилотининг секретари Туркабоев ўртоқлар). Бу мактабда ўқувчиларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ва ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Оржоникидзе районидаги Куйбишев номли 36-ўрта мактабдан олиб берилади.

Чирчиқ шаҳридаги Навоий номли 2-ўрта мактабга (директори Раҳматов, партия ташкилотининг секретари Финк, касаба союз ташкилотининг раиси Вейбер, комсомол ташкилотининг секретари Мамадалиев ўртоқлар). Бу мактабда ўқувчиларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Ангрен шаҳридаги Ҳамза номли 27-ўрта мактабдан олиб берилади.

Оржоникидзе районидаги 21-қишлоқ ҳунар-техника билим юртига (директори Арслонов, партия ташкилотининг секретари Абдумўминова, касаба союз ташкилотининг раиси Эргашев, комсомол ташкилотининг секретари Саидаҳмедов ўртоқлар). Бу билим юртида ўқувчиларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ва ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Байроқ Оққўрғон районидаги 189-қишлоқ ҳунар-техника билим юртидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ангрен шаҳридаги медицина билим юртида** (директори Эгамбердиев, партия ташкилотининг секретари Краснокурская, касаба союз комитетининг раиси Цой, комсомол ташкилотининг секретари Ҳолиқова ўртоқлар) қолдирилди. Бу билим юртида ўқитувчиларни пахта теримига жалб этиш топшириғи энг яхши бажарилган ҳамда ҳар бир теримчи ҳисобига энг юқори ўртача унумдорликка эришилган.

Олмалиқ шаҳрига, Калинин районига, Тошкент шаҳридаги Куйбишев районига, Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли 32-, Оржоникидзе районидаги Матқобулов номли 9-, Чирчиқ шаҳридаги Навоий номли 2-мактабларга, Оржоникидзе районидаги 21-қишлоқ ҳунар-техника билим юртига, Ангрен шаҳридаги медицина билим юртига кўчма Қизил байроқлар билан бирга илғор теримчиларни рағбатлантириш учун 500 сўмдан пул мукофотлари ажратилди.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

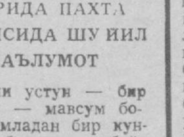

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 21 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада, бешинчи устун—мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида)

Бўка	1,62	93,36	1,65	88,90
Коммунистик	1,80	90,26	1,94	95,52
Оққўрғон	1,58	81,23	0,93	72,58
Пискент	1,78	80,00	0,87	58,28
Ўрта Чирчиқ	1,60	79,15	1,08	73,78
Бекобод	1,46	77,77	1,46	49,86
Ғалаба	1,35	72,66	0,74	61,33
Чиноз	1,55	72,50	1,35	47,74
Янгийўл	1,24	64,04	0,92	31,36
Область бўйича:	1,55	79,69	1,20	66,06

МЎЛЖАЛ—20 ТОННА

ХАЛҚИМИЗДА ҳашар элга ярашар, деган ажойиб нақл бор. Бизнинг ҳам Янгийўл район алоқа узели коллективимиз айни долзарб паллада райондаги «СССР 60 йиллиги» колхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам бераяпти. Коллективимизда ўн беш кишилик ҳашарчилар бригадаси тузилган. Бригаданинг ҳар бир аъзоси айниқса, Алфия Киреева ва Вера Весова сингари ҳашарчилар бошқаларга намуна бўлишмоқда.

Коллективимиз ҳашарчилари республикамиз партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаатига жавобан мавсумда 20 тонналик хирмон уйишга аҳд қилишган. Ҳозиргача терган пахтамиз 13 тоннадан ошди.

М. ОЛЛОЕВА.

Жаҳон янгиликлари

БМТГА ҚАРШИ ХУРУЖ

ВАШИНГТОН, 20 октябрь. (ТАСС мухбири). АҚШ маъмурияти яна Бирлашган Миллатлар Ташкилотига иғвогарлик билан хуруж қилди.

Бу гал Вашингтон БМТ Бош Ассамблеяси 38-сессиясининг ваколатларини текширувчи комитети Исроилни БМТ устави ва резолюцияларини бузганлиги учун халқаро ҳамжамият аъзолигидан чиқариш тўғрисидаги тавсияни қабул қилишига халақит бериш мақсадида оғзаки хуруж қилди. Шундай қарор қабул қилинган тақдирда Қўшма Штатлар бундан кейин Бош Ассамблея ишида қатнашишдан воз кечадилар, шунингдек БМТга аъзолик бадали тўлашни тўхтатадилар, деб АҚШ давлат департаментининг расмий вакили дўқ қилди. У маъмуриятнинг бундай позицияси «Америка ҳукумати ва конгрессининг авзои жиддий эканлигини кўрсатишини» таъкидлаб ўтди.

Вашингтоннинг фикрича, АҚШ ёки унинг энг яқин дўстларининг манфаатлари «қамситилиши» биланоқ Вашингтон халқаро ҳамжамиятга доимо қарши чиқмоқда.

В. КУХАРЕНКО.

ЯНА БЎҲТОН ВА ТУҲМАТ ГАПЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Афғонистоннинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Н. Ф. Зариф БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльярга мактуб йўллаб, Покистон маъмурларининг афғон халқига қарши бошлаган бўҳтон ва туҳмат кампаниясига эътиборни жалб этди. БМТ Бош Ассамблеяси 38-сессияси кунларида бошланган бу кампания империалистлар ва реакциячиларнинг «Афғон масаласи» деган масалани қонунга хилоф равишда муҳокама қилишга ассамблеяни яна тортишга қаратилган.

Афғонистон вакили Покистон маъмурларининг Покистонни АДРга қарши эълон қилинмаган уруш плацдармига айлантирилганлигини исботловчи равшан фактларни ғазабланиб айблаш орқали яширмоқчи эканликларини уқтириб ўтади.

Шу мактуб Бош Ассамблея ва БМТ Хавфсизлик Кенгашининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди.

(ТАСС).

ҲУШЁРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ДАЪВАТ

ДЕҲЛИ. Бош министр Индира Ганди Ҳиндистон қуролли кучларига мурожаат қилиб уларни мамлакатнинг миллий бирлигига путур етказишга уринаётган ташқи кучларнинг кирдикорларига қарши ҳушёрликни кучайтиришга чақирди. Индира Ганди Ҳиндистон армияси қўмондонлик составининг вакилларининг бу ерда бўлиб ўтган кенгашида нутқ сўзлаб, халқаро вазият ёмонлашганлиги муносабати билан ташвиш билдирди. Ҳиндистон чегараларига бевосита яқин жойда ташқи кучларнинг қуролланиш пойгасига қамчи босаётганликлари Ҳиндистон учун жиддий проблемаларни келтириб чиқармоқда. Муайян ташқи давлатлар мамлакат халқларининг бирлигини парчалаб юборишни истайдилар, деб уқтириб ўтди Бош министр. Биз мана шу хавф олдида бирлигимизни мустаҳкамлашимиз, қуролли кучларимизнинг жанговар тайёргарлигини ҳар томонлама кучайтиришимиз керак. Ҳиндистон тинчлик йўлидан бормоқда ва бундан буён ҳам бораверади. Мамлакат танлаб олган қўшилмаслик сиёсати унинг мустақиллигини гарантиялай оладиган бирдан-бир йўлдир, деб таъкидлади И. Ганди.

(ТАСС).

● ГДР. Потсдам округидаги «Телтомат» химия машинасозлиги заводи йўл қурилишида ишлатиладиган асфальтни автомат равишда ишлаб чиқариш учун жиҳозлар комплекси тайёрлайдиган Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардаги ягона корхонадир. 750 та ана шундай комплекс 13 та мамлакатда ишлатилмоқда. Корхона коллективи Польша, Венгрия ва Совет Иттифоқи мутахассислари билан ҳамкорликда иш олиб боради.

Суратда: жўнатишга тайёрлаб қўйилган завод маҳсулоти.

АДН—ТАСС фотоси.

НИКАРАГУА ХАЛҚИ БЎЙСУНМАЙДИ

МАНАГУА. Никарагуа халқи Қўшма Штатларнинг таҳдиди ва тазйиқига қарамай ўз революциясининг идеалларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаверади ва унинг ғалабаларига қасд қилувчи агрессорга қўлига қурол олиб зарба бераверади. Сандиночи миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, республика мудофаа министри Умберто Ортега Масая шаҳридаги оммавий митингда сўзга чиқиб шуни айтди.

Рейган маъмурияти, деди У. Ортега, Никарагуага қарши агрессияни кучайтирмоқда. АҚШ қўпорувчилик ишлари билан шуғулланиб, республикага нефть етказиб берилишини барбод этишга уринмоқда.

(ТАСС).

СПОРТ

ХАЛҚОБОД ҚИШЛОҚ СПОРТЧИЛАРИНИ ШАРАФЛАДИ

Ўтган куни Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли агросаноат бирлашмасининг «Халқобод» спорт комплексида Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг анъанавий III спартакиадаси тантанали равишда очилди. Карнай-сурнайнинг тантанавор садоси соҳибкорларни, боғбон ва сабзавоткорларни стадионга чорлади. Бу ерда республикамизнинг 13 области спортчиларининг тантанали паради бўлиб ўтди. Спортчиларнинг кўргазмали чиқишлари томошабинларга завқ-шавқ бахш этди. Қашқадарё областининг «Қалдирғоч» ашула ва рақс ансамбли, Янгийўл шаҳрининг «Интеграл» вокаль-чолғу ансамбли бадиий ҳаваскорлари байрамга янада файз киритдилар.

Мусобақаларда пойтахт области спорт шарафини ҳимоя қилган халқободлик йигит ва қизлар кетма-кет муваффақият қозондилар. Улар программадаги шахмат-шашка, стол тенниси, ГТО кўпкураши, волейбол, эркин кураш турлари бўйича бош совринни қўлга киритдилар.

Программадаги полвонлар баҳси айниқса қизиқарли ўтди. Бирлашма маъмурияти спартакиаданинг очилиш маросимига ажойиб совға ҳозирлади. Янги кураш зали қуриб фойдаланишга топширилди. Полвонлар ана шу янги иншоотда ўзаро беллашдилар. Миллий курашнинг бухороча усулида Қашқадарё, Самарқанд ва Сурхондарё областлари вакиллари совриндор бўлишди. Фарғонача усулда эса Андижон, Наманган ҳамда Фарғона области вакиллари ҳурмат шоҳсупаси поғоналарини эгалладилар.

Футбол мусобақаларида финалга Андижон областидаги Киров номли агросаноат бирлашмаси вакиллари ҳамда майдон эгалари йўлланма олдилар.

Кеча спартакиада мусобақаларига якун ясалди.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

Реклама ва эълонлар

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

24 октябрь соат 19.30 да

ФОРТЕПЬЯНО КУЙЛАРИ КЕЧАСИ

РСФСРда хизмат кўрсатган артист, халқаро конкурсларнинг лауреати

ВАЛЕРИЙ ВАСИЛЬЕВ ЧАЛАДИ

ПРОГРАММАДА — Бетховен, Лист, Шопен, Мясковский асарлари.

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» трестининг

Тошкент ихтисослаштирилган ремонт-монтаж бошқармаси

Холодильник ва савдо-технологик ускуналар ремонти ва монтажи ҳамда уларга техника хизмати кўрсатиш бўйича слесарь-ремонтчиларни тайёрлайдиган

4, 5 ОЙЛИК ҚУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган ва Тошкент области шаҳарларида яшовчи, камида 8-синф ҳажмида маълумоти бўлган 20 ва ундан катта ёшдагилар маъмурият билан ўтказилган суҳбатдан сўнг қабул қилинадилар.

Қабул қилинганларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия тўланади.

Мурожаат учун адрес: 700032, Тошкент шаҳри, Куйбишев районн, Грампластинка кўчаси, 40-уй (1 «э», 24 «э», 17-автобуслар, 17, 18-троллейбусларнинг «Марказий Статистика бошқармаси» бекати). Телефонлар 66-21-31, 66-03-65.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

БЕНЗИН ЎРНИГА ХУРМО

● ИРОҚДАГИ техник коллежлардан бирининг профессори Ш. Нуумон автомобиллар учун ёнилғи сифатида хурмодан олинган спиртдан фойдаланиш устида тажрибалар ўтказди. Тажриба Бразилиядан сотиб олинган 2 та автомашинада олиб борилди. Бу машиналар шакарқамишдан олинган спиртда ишлашга мослашган эди. Ироқ профессорининг фикрича унинг тажрибаси натижалари катта умид туғдиради. Чунки маҳаллий хурмоларда шакарқамишдагига нисбатан кўп миқдорда шакар бор, бинобарин, ундан олинадиган ёнилғи ҳам бир мунча калориялироқ бўлади.

Хурмодан олинадиган ёнилғи 20 миллион хурмо пальмалари ўсадиган мамлакат учун анчайин истиқболли ҳисобланади.

ТЎРТ ТОННАЛИК ТОРТ

● ДАНИЯЛИК Симон Спиес турист бизнесининг тож киймаган қироли ҳисобланади. У навбатдаги уйланаётганида матбуот ғаройиб воқеа бўлади деб кутган эди. Матбуотнинг кутганича ҳам бўлди. Тўй дастурхонига тортиладиган тортга «Спиес Рейсер» фирмаси дирекцияси 100 минг крон ажратди. 2750 та тухум, бир тонна ун, 2 минг литр қаймоқ ва бошқа қанчадан-қанча маҳсулотлар ишлатилди. Кулинарлар бригадаси бўйи 11 метрдан баландроқ бўлган торт ясади. Жаҳонда ҳали унга тенг келадиган торт бўлмаган эди. Гинесс рекордлар китоби вакилининг иштирокида кўтарма кран тўрт тонна келадиган баҳайбат тортни бино томидан кўтариб туширди.

Торт шу қадар катта эдики, Спиеснинг минг нафар меҳмони унинг кичкина бир бўлагинигина ея олди. Тортнинг қолган қисми чўчқаларга тортилди. Улар кулинария рекордини қандай баҳолаганлигини айтиш қийин, лекин бачкана матбуот бу тўй дастурхонини кўкларга кўтариб мақтади.

ФИЛЛАР ДЕҲҚОНЛАР ЁРДАМЧИСИ

● ВЬЕТНАМДА филларни овлаш қадимий ҳунари ҳали ҳам давом этиб келмоқда. Ҳаёти давомида 300 та филни тутиб ўргатган Пум Хра яқинда 120 ёшга тўлди. 64 ёшлик И До Бронг 70 та ҳайвонни ўргатган. Иккала овчи Дарлак вилоятидаги Дон қишлоғида яшашади. Бу вилоят бутун мамлакатга ўзининг бой табиий запаслари билан машҳур. Бу ерда кофе дарахтининг қимматбаҳо навлари ўсади. Бироқ қишлоқда ёввойи филларнинг катта тўдаси яшашини кўпчилик билмайди. Маҳаллий аҳоли уларни тутиб, қишлоқ хўжалик ва қурилиш ишларида, оғир юкларни ташишда фойдаланади. Бугунги кунда ҳам одам оёғи етиши қийин бўлган жойларда, жунглиларда филлар вьетнам деҳқонларининг ишончли ёрдамчиларидир.

ПОЛИЦИЯЧИЛАР, ЎҒРИЛАР ВА ИЛОНЛАР

● ҲИНДИСТОНДА чиқадиган «Сан» журнали Гвалиор шаҳри (Мадхья Прадеш штати)дан олти километрда жойлашган Салон қишлоғидаги қасрга ўғирликка тушганларни ушлаб олишда полицияга илонлар қандай ёрдам берганлиги ҳақида хабар босиб чиқарди.

Бир группа қароқчилар тунда қишлоқ қасрига кириб, коҳинни устунга бойлаб қўйиб, ҳайкалларнинг қимматбаҳо тошларини шилишга тушишди. Шу пайт қаёқдандир илон судралиб келиб, шайка бошлиғининг оёғига чирмашади. Шайка бошлиғи ҳарчанд уринмасин илон исканжасидан кутулолмайди, унинг шериклари эса така-пукалари чиқиб, атрофда ҳанг-манг бўлиб туришарди.

Қасрдаги ғала-ғовурни эшитган деҳқонлар маҳаллий полициялар билан етиб келишди. Полициячини кўриб илон қароқчининг оёғини бўшатиб, аста судралиб кетди.

(АПН).

БЎШ ВАҚТИНГИЗДА

ПАХТА ҲАҚИДА

ЧАЙНВОРД — ЦИФРОГРАММА

1. Ўзбекистондаги область. 2. Пахта ҳосили тўпланадиган жой. 3. Пахтакор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. 4. Ғўзанинг замбуруғли касаллиги. 5. Республикамизда юксак мукофотга сазовор бўлган механизаторлардан бири. 6. Сирдарё областидаги қўриқ пахтакор район. 7. Илк ҳосил намунаси. 8. Қишлоқ хўжалик ишлари мажмуаси. 9. Эритмасидан ўсимликларни озиқлантиришда ишлатиладиган кимёвий модда. 10. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш. 11. Қишки суғориш. 12. Катта пахта хирмони. 13. Пахта хом ашёси. 14. Ёзувчи Ў. Усмоновнинг «Гирдоб» романи қаҳрамони. 15. Жиззах областидаги район. 16. Коллектив хўжалик раҳбари.

Чайнворд жавоб сўзларининг жойлаштириш тартиб рақамларидан фойдаланиб, цифрограммани тўғри ҳал этсангиз (ҳар бир доиранинг ўнг томондаги рақамлар жавоб сўзларининг номерларини, чап томонидагиси эса жавоб сўзларидан олинадиган ҳарфлар тартибини билдиради). Владимир Ильич Лениннинг пахта ҳақида айтган ибратли сўзларини ўқийсиз.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

Редакциядан: газетамизнинг шу йил 17 сентябрь сонида берилган «Тошкентни биласизми?» циклокроссворд-цифрограмма жавоблари: 1. «Бахт». 2. Тунис. 3. Димо. 4. Ойдин. 5. «Аида». 6. Капур. 7. Эрон. 8. Дудин. 9. Тадж. 10. Сиэтл. 11. «Кино». 12. Эстон. 13. Юсуф. 14. Фучик. 15. Яшин. 16. Ляпин. 17. Уйғун. 18. Камий. 19. Ором. 20. Керчь. 21. Корк. 22. Орлов. 23. «Гиря». 24. «Лазги». 25. Абай. 26. Караш. 27. «Шарқ». 28. «Баҳор». 29. «Баҳс». 30. Ибрат. 31. «Баёт». 32. Ҳамза.

Цифрограммада «Тош шаҳар, Тошдан қурилган шаҳар демак», деган сўзлар ўқилади.

Мазкур циклокроссворд-цифрограммани тошкентлик **Ш. Шаропова**, Чиноздан **Ҳ. Абдужабборова, К. Қўчқоров**, Орджоникидзе районидан **Б. Мўминов, С. Махамадазимов**, Оққўрғон районидан **Ф. Холмирзаева**, Ғалаба районидан **М. Зокиров** ўртоқлар тўғри ҳал қилишган.

БОЙЛИККА РУЖУ ҚИЛМАНГ

Болалигимда олтини бор, мол-дунёси кўп кишининг бели бақувват бўлади, деб эшитган эдим. Шунданми, фақат олтинда эмас, балки бошқа қимматбаҳо тошларда ҳам бирор ҳикмат бўлса керак, деб ўйлардим. Қолаверса, катталар ҳам шу ҳақда сўз очишарди: гўёки зумрад кишини сирлардан воқиф этармиш. Ёқут қон тўхтатиб, яшма (рангли тош) ҳароратни пасайтирар эмиш, ўз ўрнида кишини тутқаноқдан ҳам сақлар эмиш. Шунингдек, аметисти (бинафша ранг тоши) бор киши маст бўлмайди, заҳарланмайди, дегувчилар ҳам бўларди.

Қизиқ, инглиз қироли Исаак Безземилний ферузасиз (эронча бахт дегани) юрмас, усиз кишилар кўзига кўринмас экан. Сабабини сўрашса, «Заҳардан хабар топади ва асрайди», деб жавоб қиларкан. Худди шу мақсадда Шотландия қироличаси Мария Стюарт олмос тақиб юрар экан. «Ёмон кўздан асрасин», деб сапфирга (рангли тош) ишонган кишилар ҳам учраган.

Албатта, олтину-зар ва қимматбаҳо тошлар ҳақидаги бундай «ҳикмат» — афсоналар ўз йўлига. Аслида ҳалоллик билан кун кечириш, борига қаноат қилиш энг яхши одатдир. Бундай киши олтин-зардан нари бўлади. Эвазига тинч ва осойишта ҳаёт кечиради.

Донолар мол-дунёга ҳирс қўйиб, унинг кетидан югурган кишининг руҳиятида бир қатор нуқсонлар мавжуд, дейдилар. Жумладан, хасислик, ясама ботирлик, сохта бойваччалик, маънавий бузуқлик каби қусурлар шундан нишонадир.

Мол-дунё орттираман, деб ўзини ўтга ҳам, сувга ҳам урадиган кишиларни яна бир даҳшатли фалокат кутиб туради. Мўмай сўлкавойнинг жилваланишига ҳирс қўйган киши унга ўқдек отилади. Натижада, балойи нафс, ҳирс, беҳаловатликдан нозик асаб системаси изтиробга тушиб бирйўла аллақанча дардга мубтало бўлади. Ҳали ёш бўла туриб қанд диабетига мубтало бўлиш, қон босимининг кўтарилиши (гипертония), юракнинг ғуваладек қотиб қолиши ёки мижиғлаб оғриши (стенокардия), юрак мушагининг (инфаркт) ёки мия бир қисмининг емирилиши (инсульт) ва бошқа неврологик касалликлар улар организмидан аримай қолади. Негаки нафс бандалари мўмай пул атрофида парвона бўлиб, ўзларини унутадилар.

Оддий бир мисол: эндигина 27 ёшга қадам қўйган Рауфжон исмли сотувчи йигит мўмай пул эвазига яширинча ноёб моллар сотиб, уйқусизлик асабийлик дардига учраган. Тиним билмай кечалари май ичган. Бегимжон исмли 25 ёшли аёл ҳам худди ана шу сабабга кўра сурункали бош оғриғи ва қон босимига дучор бўлган.

Ҳаётда қимматбаҳо тошларга ружу қўйганлар ҳам топилади. Бир жиноятчига «Шунча дурни нима қиласиз, ахир шакарнинг ози яхши эди-ку» дейишди. У ҳарсиллаганча «керакли тошнинг оғирлиги йўқ деб олиб қўяверибман» деб жавоб берди. Ҳаловатсизликдан, ҳадик-ташвишдан нураб қолган жиноятчи узоқ яшай олмади.

Донодан сўрадилар:

— Инсон учун ҳаётда энг қимматли нарса бойликми, шон-шуҳратми?

Доно жавоб берди:

— Дунё бевафо: на бойлик ва на шуҳрат инсонни бахтли қила олади. Касалманд шоҳдан соғлом гадо бахтлидир.

Дарҳақиқат, Умар Хайём айтганидек:

Киминингки бор эса бир бурда нони,
Ўзига яраша уй-ошиёни.
На биров унга қул, на у бировга,
Айт, шод яшайверсин, хушдир замони.

ХАЛҚ ҲИКМАТЛАРИ — ШИФОКОР ТАЛҚИНИДА

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Н. И. Пирогов мукофотининг лауреати, медицина фанлари кандидати.

ИШЧИ-ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университетига тингловчилар қабул қилинмоқда. Ўқиш икки йиллик, машғулотлар икки ҳафтада бир марта, жума кунлари кеч соат 18 да ўтказилади.

Университетга ишчилар, колхозчилар, зиёлилар ва студентлар — газетага хат-хабар ёзишга иштиёқи бўлган барча касбдаги кишилар киришлари мумкин.

Қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: иш ёки ўқиш жойидан характеристика тавсиянома, таржимаи ҳол, 3х4 ҳажмида иккита фотосурат.

Ҳужжатлар редакция биносида (14-қават, 13-хона) қабул қилинади. Пропуск бюросидан 5354 номерли телефонга қўнғироқ қилинсин. Справка учун телефон: 32-53-54.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.35— Ҳужжатли фильмлар. 10.15 — «Спортлото»нинг 43-тиражи». 10.25 — Концерт. 10.50 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.20 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.50 — Бокс бўйича жаҳон кубоги. 13.05 — «Ўсимликлар дунёси». 13.50 — «Ёдингдами, ўртоқ...». Улуғ Ватан уруши ветеранларининг учрашуви. 14.50 — «Кўк сурат». Бадиий фильм. 16.15—Дунё воқеалари. 16.30 — «Мўъжизасиз— мўъжизалар». 17.55 — «Камалак». 18.30 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 19.00 — Мультфильм. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — «Қасамёд». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Қасамёд» 2-фильм. 2-серия. 23.30 — Концерт. 00.20 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — «Тонгги почта». 10.00—Мультфильм. 10.20 — Мотоспорт бўйича жаҳон чемпионати. 10.50 — «Братислава музикали тантаналари». 11.55 — Ҳунар-техника билим юртлари ҳақидаги энг яхши кўрсатувлар учун Бутуниттифоқ конкурси. «Ўғил бола гап». 12.30 — Эстония телевидениеси программаси. 14.20 — В. Короленко. «Дарё уйноқлайди». 15.00 — Музикали кўрсатув. 16.10 — «Партия ҳақида ҳикоялар». 16.55 — Концерт. 17.50 — «Таня». Телевизион бадиий фильм. 19.45 — Халқаро обзор. 20.00 — «Музикали киоск». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Одам ва жентельмен». Спектакль.

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Финист — сарлочин». Бадиий фильм. 11.25 — «Киносаёҳатчилар» клуби — бизнинг меҳмонимиз». 12.20— «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 12.40 — Фильм-концерт. 13.15 — «Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — умумхалқ иши». 13.45 — «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун». 18.05—Қўғирчоқ фильм. 18.15 — «Дўстлик хороводи». 19.00 — «Сиҳат-саломатлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концертнинг давоми. 21.30 — «Время». 22.05 — «Хирмонингизга барака». 22.25 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ЭРТАГА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 —Ҳужжатли фильм. 10.10 — «Будильник». 10.40 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.40 — «Здоровье». 12.25 — «Тонгги почта». 12.55 — Киножурнал. 13.05 — Қишлоқ янгиликлари. 14.05 — «Музикали киоск». 14.35 — «Олтин арава». Фильм-спектакль. 17.00 — Концерт. 17.30 — «Ҳар бир куннинг юмуши». 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.25 — «Саёҳатчилар клуби». 20.25 — «Бўса». Телевизион бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Бокс бўйича жаҳон кубоги. 23.20 — Концерт. 00.20 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг». 9.20 — «Қувноқ стартлар». 10.05 — Концерт. 10.30—Илмий-оммабоп фильм. 10.50 — «Братислава музикали тантаналари». 11.20 — Мультфильм. 11.30 — «Ҳайвонот оламида». 12.30 — «Стадион ҳамма учун». 13.00 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Буратино саргузашти». 1-серия. 15.20 — «Ғолиблар». 15.35 — «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 17.00 — Тўпли хоккей бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 17.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.15 — В. Маяковский шеърларини РСФСРда хизмат кўрсатган артист Е. Киндинов ўқийди. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Зенит» — «Торпедо» (Москва). 19.45 — Концерт. 20.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Нистру» — «Днепр». 20.45 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.00 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 21.30 — «Время». 22.05—«Почта орқали топшириқ». Телевизион бадиий фильм. 23.25 — Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати.

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Сеҳрли тўн». Бадиий фильм. 11.25 — Фильм-концерт. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 12.55 — «Оталар сўзи ақлнинг кўзи». 13.55 — «Ўзбекистон спорти». 14.25 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 15.25 — Реклама. 17.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — МАСК. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — «Ўйлаб топ». 19.30— «Ахборот». 19.45 — «Цирк! Цирк! Цирк!». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30— «Время». 22.05 — «Санъат усталари — ҳосил усталарига!».

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/Х да **Бой ила хизматчи**, 23/Х да **Олтин девор** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/Х да **Ёшликда берган кўнгил**, 23/Х да **Тўйдан олдин томоша**.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р— 19415. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1701. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12